

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/848,**17. mai 2017,****millega nähakse ette mereala hea keskkonnaseisundi kriteeriumid ja meetodikastandardid ning seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/477/EL****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 3 ja artikli 11 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni otsusega 2010/477/EL ⁽²⁾ kehtestati kriteeriumid, mille alusel liikmesriigid piiritlevad oma mereakvatooriumi [Termin on muutunud. Uus termin on „mereala“] head keskkonnaseisundit ja millest nad juhivad kõnealuse seisundi hindamisel direktiivi 2008/56/EÜ rakendamise esimeses tsükliis.
- (2) Otsuses 2010/477/EL tunnistati, et teadus ja tehnika peaks edasi arenema, et toetada kõnealuste kriteeriumide väljatöötamist või läbivaatamist mõne kvalitatiivse tunnuse puhul, ning et meetodikastandardeid oleks vaja arendada tihedas kooskõlas seireprogrammide kehtestamisega. Lisaks tõdeti, et otsus tuleks läbi vaadata niipea kui võimalik pärast direktiivi 2008/56/EÜ artiklis 12 nõutud hindamise lõpetamist ning õigeaegselt selleks, et toetada direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 kohaselt 2018. aastaks esitatavate merestrategiate tulemuslikku ajakohastamist.
- (3) Pärast oma mereala esialgset hindamist direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 alusel esitasid liikmesriigid 2012. aastal aruanded mereala keskkonnaseisundi kohta ning teavitasid komisjoni hea keskkonnaseisundi piiritlest vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikele 2 ja kehtestatud keskkonnaalastest sihtidest vastavalt sama direktiivi artikli 10 lõikele 2. Komisjonis kooskõlas direktiivi 2008/56/EÜ artikliga 12 koostatud hinnangus liikmesriikide kõnealuste aruannete kohta ⁽³⁾ rõhutati, et kui liikmesriigid soovivad saavutada hea keskkonnaseisundi 2020. aastaks, on vaja kiiresti teha suuremaid jõupingutusi. Hindamistulemused näitasid, et liikmesriikides on vaja muuta hea keskkonnaseisundi piiritlemine oluliselt kvaliteetsemaks ja ühtsemaks. Hindamise tulemusel jõuti ka järeldusele, et direktiivi 2008/56/EÜ rakendamisel peab olema kesksel kohal piirkondlik koostöö. Samuti toonitati, et liikmesriigid peavad süstemaatilisemalt tuginema liidu õigusaktidest lähtuvatele standarditele või kui need puuduvad, siis piirkondlike merekonventsioonide või muude rahvusvaheliste lepingute raames kehtestatud standarditele.
- (4) Selle tagamiseks, et liikmesriikide merestrategiate rakendamise teine etapp aitaks paremini saavutada direktiivi 2008/56/EÜ eesmärgi ja et ühtsemalt piiritleda head keskkonnaseisundit, soovitas komisjon esimest rakendusetappi käsitlevas aruandes oma talitustele ja liikmesriikidele teha liidu tasandil koostööd ning vaadata läbi, karmistada ja täiendada otsust 2010/477/EL, et töötada välja selgemad, lihtsamad, täpsemad, ühtsemad ja võrreldavamad hea keskkonnaseisundi kriteeriumid ja meetodikastandardid ning samal ajal vaadata läbi direktiivi 2008/56/EÜ III lisa ja vajaduse korral seda muuta ning töötada välja konkreetsed juhised järgmise rakendusetapi hindamise ühtsuse ja järjepidevuse tagamiseks.
- (5) Nende järelduste põhjal alustati 2013. aastal läbivaatamist, kui direktiivi 2008/56/EÜ artikli 25 lõike 1 alusel loodud regulatiivkomitee kiitis heaks mitut etappi (tehniline ja teaduslik ning konsulteerimis- ja otsustamisetapp) hõlmava tegevuskava. Läbivaatamise käigus konsulteeris komisjon kõigi huvitatud isikutega, sh piirkondlike merekonventsioonide osalistega.

⁽¹⁾ ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

⁽²⁾ Komisjoni 1. septembri 2010. aasta otsus 2010/477/EL mereakvatooriumi hea keskkonnaseisundi kriteeriumide ja meetodikastandardite kohta (ELT L 232, 2.9.2010, lk 14).

⁽³⁾ Komisjoni aruanne nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Merestrategia raamdirektiivi (2008/56/EÜ) rakendamise esimene etapp – Euroopa Komisjoni hinnang ja suunised“ (COM(2014) 97 final, 20.2.2014).

- (6) Selleks et liikmesriikides mereala kohta tehtud esialgset hinnangut ja hea keskkonnaseisundi piiritlemise tulemusi oleks edaspidi hõlpsam ajakohastada ning et tagada direktiivi 2008/56/EÜ ühtsem rakendamine kogu liidus, on vaja praegu otsuses 2010/477/EL sätestatuga võrreldes selgitada või lisada liikmesriikides kasutatavaid kriteeriume, meetodikastandardeid, spetsifikatsioone ja standardmeetodeid või need läbi vaadata. Liikmesriikides seireks ja hindamiseks vajalike kriteeriumide arvu tuleks vähendada ning alles jäävate kriteeriumide suhtes tuleks kasutada riskipõhist lähenemisviisi, et liikmesriigid saaksid oma töös keskenduda nende vesi mõjutavatele peamistele inimtekkelistele surveteguritele. Kriteeriume ja nende kasutust tuleks täpsustada, sh ette näha läviväärtused või nende kehtestamine, et võimaldada kõigil liidu merealadel mõõta hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatust.
- (7) Tulenevalt kohustusest, mille komisjon võttis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele esitatud teatise „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“⁽¹⁾ vastuvõtmise ajal, tuleks käesoleva otsusega tagada kooskõla muude liidu õigusaktidega. Selleks et liikmesriigid piiritleksid head keskkonnaseisundit liidu tasandil järjepidevamalt ja võrreldavamalt ning et välditaks tarbetut topelttööd, tuleks võtta arvesse asjakohaseid kehtivaid seire- ja hindamisstandardeid ja -meetodeid, mis on sätestatud liidu õigusaktides, sh nõukogu direktiivis 92/43/EMÜ,⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ,⁽³⁾ komisjoni määruses (EÜ) nr 1881/2006,⁽⁴⁾ nõukogu määruses (EÜ) nr 1967/2006,⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/105/EÜ,⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/147/EÜ⁽⁷⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013⁽⁸⁾.
- (8) Kõigi direktiivi 2008/56/EÜ I lisa loetletud kvalitatiivsete tunnuste kohta on vaja kõnealuse direktiivi III lisa esitatud soovitusliku nimekirja alusel määratleda kasutatavad kriteeriumid, sh kriteeriumielemendid, ja vajaduse korral läviväärtused. Läviväärtusi peaksid liikmesriigid saama kasutada hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi kindlaksmääramiseks ja hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatuse hindamiseks. Samuti on vaja sätestada meetodikastandardid, sh geograafiline hindamistasand ja kriteeriumide kasutamise eeskirjad. Need kriteeriumid ja meetodikastandardid peaksid tagama järjepidevuse ja võimaldama merepiirkondade või allpiirkondade vahel võrrelda hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatuse kohta tehtud hinnanguid.
- (9) Selle tagamiseks, et merestrategie teatavate elementide läbivaatamise tulemusel tehtavate ajakohastuste üksikasjad, mille liikmesriigid saavad direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 3 alusel, oleksid võrreldavad, tuleks kindlaks määrata seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid, võttes arvesse liidu või rahvusvahelisel, sh piirkondade või allpiirkondade tasandil kehtivaid spetsifikatsioone ja standardeid.
- (10) Liikmesriigid peaksid hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi kindlaksmääramisel kooskõlas direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikega 1 ja koordineeritud seireprogrammide kehtestamisel kooskõlas sama direktiivi artikliga 11 kasutama käesolevas otsuses sätestatud kriteeriume, meetodikastandardeid ning seire ja hindamise spetsifikatsioone ja standardmeetodeid koos direktiivi 2008/56/EÜ III lisa soovituslikes loeteludes esitatud ökosüsteemielementide, inimtekkeliste survetegurite ja inimtegevuse liikidega, lähtudes ühtlasi kõnealuse direktiivi artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud esialgsest hindamisest.

(1) COM(2015) 215 final.

(2) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜTL 206, 22.7.1992, lk 7).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜTL 327, 22.12.2000, lk 1).

(4) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELTL 364, 20.12.2006, lk 5).

(5) Nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1967/2006, mis käsitleb Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamis-meetmeid, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1626/94 (ELT L 409, 30.12.2006, lk 11).

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

- (11) Selleks et luua selge seos hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi kindlaksmääramise ja hea keskkonnaseisundi saavutamisel tehtud edusammude hindamise vahel, on asjakohane jaotada kriteeriumid ja meetodikastandardid direktiivi 2008/56/EÜ I lisas loetletud kvalitatiivsete tunnuste alusel, võttes arvesse sama direktiivi III lisa soovituslikke loetelusid ökosüsteemielementidest, inimtekkelistest surveteguritest ja inimtegevuse liikidest. Mõni kõnealune kriteerium ja meetodikastandard on seotud eelkõige keskkonnaseisundi hindamisega vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 punktile a või peamiste survetegurite ja nende mõju hindamisega vastavalt sama lõike punktile b.
- (12) Juhul kui läviväärtusi ei ole sätestatud, peaksid liikmesriigid kehtestama läviväärtused liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu, näiteks lähtudes olemasolevatest väärtustest või kehtestades uued väärtused piirkondlike merekonventsioonide raames. Juhtudel, mil läviväärtused tuleks kehtestada liidu tasandi koostöö kaudu (mereprügi, veealuse müra ja merepõhja rikkumatuse tunnuste puhul), tehakse seda liikmesriikide ja komisjoni poolt direktiivi 2008/56/EÜ kohaldamisel koostatud ühise rakendamisstrateegia raames. Liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu kehtestatud läviväärtused saavad liikmesriikide hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi osaks pärast seda, kui liikmesriigid on need saatnud komisjonile direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 3 kohase teavitamise käigus. Kuni selliste läviväärtuste kehtestamiseni liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu peaksid liikmesriigid saama kasutada asendajatena riiklikke läviväärtusi, väärtuste suunatrende või survepõhiseid läviväärtusi.
- (13) Läviväärtused peaksid vajaduse korral võimaldama eristada kvaliteeditaset, mis asjaomase kriteeriumi puhul näitab teatava kahjuliku mõju olulisust, ja olema kehtestatud võrdlustingimusest lähtuvalt. Läviväärtused peaksid olema kooskõlas liidu õigusaktidega ning kehtestatud asjakohasel geograafilisel tasandil, et võtta arvesse piirkondade, allpiirkondade ja alarajoonide erinevaid biotilisi ja abiotilisi tunnuseid. See tähendab, et isegi kui läviväärtuste kehtestamine toimub liidu tasandil, võivad selle tulemuseks olla erinevad piirkonna-, allpiirkonna- või alarajoonispetsiifilised läviväärtused. Lisaks peaksid läviväärtused olema kehtestatud ettevaatusprintsipiist lähtuvalt ja arvestades võimalikke ohte merekeskkonnale. Läviväärtuste kehtestamisel tuleks arvesse võtta mereökosüsteemide ja nende elementide dünaamilisust, st asjaolu, et need võivad eri kohtades ja aegadel vee- ja kliimaolude vaheldumise, röövlooma-saaklooma suhte ning muude keskkonnategurite toimel muutuda. Samuti tuleks läviväärtuste kehtestamisel arvesse võtta asjaolu, et mereökosüsteem, mille seisund on halvenenud, võib mingi konkreetse varasema seisundini taastumise asemel taastuda seisundini, mis kajastab valitsevaid füsiograafilisi, geograafilisi, bioloogilisi ja kliimatingimusi.
- (14) Vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 1 lõikele 3 tuleb hoida inimtegevuse kogusurve tasemel, mis võimaldaks saavutada hea keskkonnaseisundi, ning tagada seega, et mereökosüsteemide suude reageerida inimtegevusest tingitud muutustele ei oleks ohus. See võib vajaduse korral tähendada, et teatavate survetegurite ja nendest tuleneva keskkonnamõjuga seotud läviväärtusi ei tule tingimata saavutada liikmesriikide merealade kõigis piirkondades, kuid seda tingimusel, et see ei sea ohtu direktiivi 2008/56/EÜ eesmärkide saavutamist ning võimaldab merekaupu ja -teenuseid säästvalt kasutada.
- (15) On vaja sätestada läviväärtused, mis moodustavad osa direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõike 1 kohasest hea keskkonnaseisundi piiritlemise parameetrite kogumist, ning nõutav läviväärtuste saavutamise ulatus. Seepärast ei kujuta läviväärtused kui sellised endast liikmesriikide poolset hea keskkonnaseisundi piiritlemist.
- (16) Liikmesriigid peaksid hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatust väljendama neile kuuluva mereala või kriteeriumielementide (liigid, saasteained jne) sellise osana, mille puhul on läviväärtused saavutatud. Arvestades merekeskkonna sageli aeglast reageerimist muutustele, peaksid liikmesriigid oma mereala seisundi hindamisel vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 2 punktile a väljendama seisundi mis tahes muutust paranemisenähteteks, stabiilsuseks või halvenemisenähteteks eelmise aruandeperioodi suhtes.
- (17) Kui käesoleva otsuse kohaselt kehtestatud läviväärtusi ei ole teatava kriteeriumi puhul saavutatud, peaksid liikmesriigid kaaluma asjakohaste meetmete võtmist või edasiste uuringute või uurimuste tegemist.
- (18) Olukorras, kus liikmesriigid peavad tegema piirkondlikku või allpiirkondlikku koostööd, peaksid nad vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artiklile 6 kasutama juhul, kui see on otstarbekas ja asjakohane, olemasolevaid piirkondlikke institutsioonilisi koostööstrukture, sh piirkondlike merekonventsioonide alusel loodud strukture. Samamoodi peaksid liikmesriigid konkreetsete kriteeriumide, meetodikastandardite (sh kriteeriumide lõimimiseks)

või seire ja hindamise spetsifikatsioonide või standardmeetodite puudumise korral tuginema juhul, kui see on otstarbekas ja asjakohane, neile, mis on välja töötatud rahvusvahelisel, piirkondlikul või allpiirkondlikul tasandil, nt sellistele, mis on kokku lepitud piirkondlike merekonventsioonide või muude rahvusvaheliste mehhanismide raames. Liikmesriigid võivad omavahel tegevust koordineerida vastavalt vajadusele ka piirkonna või allpiirkonna tasandil. Lisaks võivad liikmesriigid direktiivi 2008/56/EÜ rakendamisel võtta oma mereala eripäradest lähtuvalt arvesse ka lisaelemente, mis ei ole sätestatud käesolevas otsuses ja mida ei ole käsitletud rahvusvahelisel, piirkondlikul ega allpiirkondlikul tasandil, või kaaluda käesolevas otsuses sätestatud elementide kohaldamist oma üleminekuvete suhtes, nagu need on määratletud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 6.

- (19) Liikmesriikidele tuleks jätta piisav paindlikkus, et kindlaksmääratud tingimustel keskenduda iga piirkonna või allpiirkonna eri ökosüsteemielemente mõjutavatele peamistele surveteguritele ja neist kõnealustele ökosüsteemielementidele tulenevale keskkonnamõjule, et seega seirata ja hinnata oma merealasil tõhusalt ja tulemuslikult ning hõlpsamalt prioriseerida hea keskkonnaseisundi saavutamise meetmeid. Selleks peaks liikmesriikidel esiteks olema põhjendatud juhtudel õigus otsustada, et teatavaid kriteeriume ei ole asjakohane kasutada. Teiseks peaks liikmesriikidel olema õigus otsustada survetegurite ja nende mõjuga seotud riskihindamise põhjal jätta kasutamata teatavad kriteeriumielemendid, valida lisaelemente või keskenduda oma mereala teatavatele keskkonnaosadele või piirkondadele. Tuleks ka sätestada esmaste ja teiste kriteeriumide eristamine. Esmaseid kriteeriume tuleks kasutada kogu liidus järjepidevuse tagamiseks, samas kui teiseid kriteeriume tuleks lubada kasutada paindlikult. Teisest kriteeriumi peaksid liikmesriigid saama kasutada vajaduse korral teatava esmase kriteeriumi täiendamiseks või juhul, kui on oht, et asjaomases merekeskkonnas ei suudeta teatava kriteeriumi puhul saavutada või säilitada head keskkonnaseisundit.
- (20) Kriteeriumid, sh läviväärtused, meetodikastandardid ning seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid peaksid põhinema parimatel olemasolevatel teadusandmetel. Siiski peab teadus ja tehnika veelgi arenema, et toetada mõne sellise kriteeriumi, läviväärtuse, meetodikastandardi ning seire ja hindamise spetsifikatsiooni ja standardmeetodi täiustamist, ning sellist arengut tuleks vastavalt paranenud teadmistele ja arusaamisele arvesse võtta.
- (21) Seetõttu tuleks otsus 2010/477/EL tunnistada kehtetuks.
- (22) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva otsusega nähakse ette

- a) vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikele 3 kriteeriumid ja meetodikastandardid, mida liikmesriigi peavad kasutama, kui nad määravad kõnealuse direktiivi artikli 9 lõike 1 kohaselt I ja III lisa alusel ning sama direktiivi artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud esialgselt hindamisest lähtudes kindlaks hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi, et hinnata hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatust;
- b) vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 11 lõikele 4 seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid, mida liikmesriigid peavad kasutama koordineeritud seireprogrammi kehtestamisel kooskõlas kõnealuse direktiivi artikliga 11;
- c) ajakava, mille jooksul kehtestatakse liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu läviväärtused, kriteeriumielementide loetelud ja meetodikastandardid;
- d) nõue teatada kriteeriumielementidest, läviväärtustest ja meetodikastandarditest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse direktiivi 2008/56/EÜ artiklis 3 sätestatud mõisteid.

Kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

- 1) „allpiirkonnad“ – direktiivi 2008/56/EÜ artikli 4 lõikes 2 loetletud allpiirkonnad;
- 2) „alarajoonid“ – direktiivi 2008/56/EÜ artikli 4 lõikes 2 osutatud alarajoonid;
- 3) „invasiivne võõrliik“ – looduslikku tasakaalu ohustav võõrliik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1143/2014⁽¹⁾ artikli 3 punkti 2 tähenduses;
- 4) „kriteeriumielemendid“ – ökosüsteemi olulised elemendid, eelkõige selle bioloogilised elemendid (liigid, elupaigad ja nende kooslused), või merekeskkonnale avalduva surve aspektid (bioloogilised, füüsilised, ained, prügi ja energia), mida iga kriteeriumi puhul hinnatakse;
- 5) „läviväärtus“ – väärtus või väärtuste vahemik, mille abil on võimalik hinnata teatava kriteeriumi puhul saavutatud kvaliteeditaset ja seega ka hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatust.

Artikkel 3

Kriteeriumide, meetodikastandardite, spetsifikatsioonide ja standardmeetodite kasutamine

1. Käesoleva otsuse rakendamisel kasutavad liikmesriigid lisas esitatud esmaseid kriteeriume ning seonduvaid meetodikastandardeid, spetsifikatsioone ja standardmeetodeid. Liikmesriigid võivad siiski direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 ja artikli 17 lõike 2 punkti a kohaselt tehtud esialgse hindamise või selle hilisemate ajakohastuste alusel põhjendatud asjaolude korral otsustada, et ühte või mitut esmast kriteeriumi ei ole asjakohane kasutada. Sel juhul esitavad liikmesriigid komisjonile põhjenduse direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõike 2 või artikli 17 lõike 3 kohase teavitamise käigus.

Direktiivi 2008/56/EÜ artiklites 5 ja 6 sätestatud piirkondliku koostöö kohustusest tulenevalt teavitab liikmesriik teisi samasse merepiirkonda või allpiirkonda kuuluvaid liikmesriike, enne kui teeb otsuse mitte kasutada teatavat esmast kriteeriumi kooskõlas esimese lõiguga.

2. Lisas esitatud teiseseid kriteeriume ning seonduvaid meetodikastandardeid, spetsifikatsioone ja standardmeetodeid kasutatakse teatava esmase kriteeriumi täiendamiseks või juhul, kui on oht, et asjaomases merekeskkonnas ei suudeta kõnealuse kriteeriumi puhul saavutada või säilitada head keskkonnaseisundit. Teisese kriteeriumi kasutamise üle otsustab liikmesriik, kui lisaga ei ole ette nähtud teisiti.

3. Kui käesoleva otsusega ei ole ette nähtud kriteeriume, meetodikastandardeid või seire ja hindamise spetsifikatsioone või standardmeetodeid (sh andmete ruumiliseks ja ajaliseks koondamiseks), tuginevad liikmesriigid juhul, kui see on otstarbekas ja asjakohane, neile, mis on välja töötatud rahvusvahelisel, piirkondlikul või allpiirkondlikul tasandil, nt sellistele, mis on kokku lepitud asjakohaste piirkondlike merekonventsioonide raames.

4. Kuni ajani, mil on kehtestatud liidu, rahvusvahelised, piirkondlikud või allpiirkondlikud loetelud kriteeriumielementidest, meetodikastandarditest ning seire ja hindamise spetsifikatsioonidest ja standardmeetoditest, võivad liikmesriigid kasutada riigi tasandil kehtestatud loetelusid, tingimusel et toimub direktiivi 2008/56/EÜ artiklite 5 ja 6 kohane piirkondlik koostöö.

Artikkel 4

Läviväärtuste kehtestamine liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu

1. Kui liikmesriigid peavad käesoleva otsuse alusel kehtestama läviväärtused liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu, vastavad need väärtused järgmistele nõuetele:

- a) moodustavad osa parameetrite kogumist, mille abil liikmesriigid piiritlevad head keskkonnaseisundit;
- b) on kooskõlas liidu õigusaktidega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L 317, 4.11.2014, lk 35).

- c) vajaduse korral võimaldavad eristada kvaliteeditaset, mis asjaomase kriteeriumi puhul näitab teatava kahjuliku mõju olulisust, ja on kehtestatud võrdlustingimusest lähtuvalt;
- d) kehtestatud asjakohasel geograafilisel hindamistasandil, et võtta arvesse piirkondade, allpiirkondade ja alarajoonide erinevaid biotoilisi ja abiootilisi tunnuseid;
- e) kehtestatud ettevaatusprintsipiist lähtuvalt ja arvestades võimalike ohte merekeskkonnale;
- f) sama ökosüsteemielemendiga seotud läviväärtused on eri kriteeriumide piires ühtsed;
- g) põhinevad parimatel olemasolevatel teadusandmetel;
- h) põhinevad pika aegrea andmetel (kui need on kättesaadavad), et oleks võimalik kindlaks määrata kõige sobivam väärtus;
- i) kajastavad ökosüsteemi looduslikku dünaamikat, sh röövloomaa-saaklooma suhet ning vee- ja kliimaolude vaheldumist, ja võtavad arvesse asjaolu, et ökosüsteem või selle osad, mille seisund on halvenenud, võivad mingi konkreetse varasema seisundini taastumise asemel taastuda seisundini, mis kajastab valitsevaid füsiograafilisi, geograafilisi, bioloogilisi ja kliimatingimusi;
- j) on juhul, kui see on otstarbekas ja asjakohane, kooskõlas piirkondlikes institutsioonilistes koostööstruktuurides kehtestatud, sh piirkondlike merekonventsioonide raames kokku lepitud asjakohaste väärtustega.

2. Kuni liikmesriigid on käesoleva otsuse kohaselt kehtestanud läviväärtused liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu, võivad nad hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatuse väljendamiseks kasutada asendajatena mis tahes järgmisi elemente:

- a) riiklike läviväärtusi, tingimusel et täidetakse direktiivi 2008/56/EÜ artiklite 5 ja 6 kohast piirkondliku koostöö kohustust;
- b) väärtuste suunatrende;
- c) survepõhiseid läviväärtusi.

Võimaluse korral järgitakse nende väärtuste puhul lõike 1 punktides a–i esitatud põhimõtteid.

3. Juhul kui läviväärtusi, sh liikmesriigi poolt käesoleva otsuse kohaselt kehtestatud, ei ole teatava kriteeriumi puhul saavutatud määral, mille on asjaomane liikmesriik piiritlenud hea keskkonnaseisundina kooskõlas direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikega 1, kaalub liikmesriik vastavalt vajadusele, kas tuleks võtta kõnealuse direktiivi artikli 13 alusel meetmeid või teha edasisi uuringuid või uurimusi.

4. Liikmesriikide poolt käesoleva otsuse kohaselt kehtestatud läviväärtused võib teaduse ja tehnika arengut arvesse võttes korrapäraselt läbi vaadata ning neid vajaduse korral õigeks ajaks direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 2 punkti a kohase läbivaatamise eel muuta.

Artikkel 5

Ajakava

1. Kui liikmesriigid peavad käesoleva otsuse alusel kehtestama liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu läviväärtused, kriteeriumielementide loetelud või meetodikastandardid, püüavad nad seda teha direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 2 punkti a kohase esialgse hindamise ja hea keskkonnaseisundi piiritlemise esimese läbivaatamise tähtaja (15. juuli 2018) jooksul.

2. Kui liikmesriigid ei suuda lõikes 1 esitatud tähtaja jooksul kehtestada liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu läviväärtusi, kriteeriumielementide loetelusid või meetodikastandardeid, teevad nad seda võimalikult kiiresti pärast kõnealust tähtaega ja esitavad komisjonile 15. oktoobriks 2018 põhjenduse direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõike 2 või artikli 17 lõike 3 kohase teavitamise käigus.

*Artikkel 6***Teavitamine**

Kõik liikmesriigid saavad komisjonile direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 3 kohase teavitamise käigus kriteeriumiemendid, läviväärtused ja metoodikastandardid, mille nad on kehtestanud käesoleva otsuse kohaselt liidu, piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu ning mida nad kavatsevad kasutada osana direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõike 1 kohasest hea keskkonnaseisundi piiritlemise parameetrite kogumist.

*Artikkel 7***Kehtetuks tunnistamine**

Otsus 2010/477/EL tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid otsusele 2010/477/EL käsitatakse viidetena käesolevale otsusele.

*Artikkel 8***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 17. mai 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Mereala hea keskkonnaseisundi kriteeriumid ja meetodikastandardid, mis on asjakohased seoses direktiivi 2008/56/EÜ I lisas esitatud kvalitatiivsete tunnuste ja kõnealuse direktiivi III lisas esitatud soovituslike nimekirjadega, ning seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

Käesolev lisa on jagatud kahte ossa:

- I osas esitatakse kriteeriumid ja meetodikastandardid hea keskkonnaseisundi piiritlemiseks vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikele 3 ning kõnealuse direktiivi artikli 11 lõike 4 kohased seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standarditud meetodid, mida liikmesriigid peavad kasutama peamiste survegurite ja mõju hindamisel vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 punktile b;
- II osas esitatakse kriteeriumid ja meetodikastandardid hea keskkonnaseisundi piiritlemiseks vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 9 lõikele 3 ning seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standarditud meetodid, mida liikmesriigid peavad kasutama keskkonnaseisundi hindamisel vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 punktile a.

I OSA

Kriteeriumid, meetodikastandardid, spetsifikatsioonid ning standardmeetodid peamiste survegurite ja mõju seireks ja hindamiseks vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 punktile b

I osas käsitletakse tunnuseid, ⁽¹⁾ mis on seotud asjakohaste inimtekkeliste surveguritega: bioloogilised survegurid (2. ja 3. tunnus), füüsilised survegurid (6. ja 7. tunnus) ning ained, prügi ja energia (5., 8., 9., 10. ja 11. tunnus), nagu on loetletud direktiivi 2008/56/EÜ III lisas.

2. tunnus

Inimtegevuse tulemusel sissetoodud võõrliigid jäävad tasemele, millel ei ole negatiivset mõju ökosüsteemile

Asjakohane survegur: võõrliikide lisandumine või levik

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Meetodikastandardid
Uued sissetoodud võõrliigid.	<p>D2C1 – Esmane kriteerium:</p> <p>Inimtegevuse kaudu loodusesse sissetoodud uute võõrliikide arv hinnatava ajavahemiku (6 aastat) kohta, mõõdetuna alates võrdlusaastast, mis on esitatud seoses esialgse hindamisega vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõikele 1, on vähenenud miinimumini ja võimaluse korral nullini.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad uute sissetoodud võõrliikide arvu läviväärtuse piirkondliku või kohaliku koostöö kaudu.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Piirkonna või allpiirkonna alarajoonid, mis jagatakse vajaduse korral piiriüleseks.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — inimtegevuse kaudu loodusesse sissetoodud uute võõrliikide arv kuue aasta pikkuse hindamisperioodi kohta koos kõnealuste liikide loeteluga.

⁽¹⁾ Kõik käesolevas otsuses viidatud tunnused tähistavad asjaomaseid hea keskkonnaseisundi piiritlemise kvalitatiivseid tunnuseid vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ I lisa punktidele.

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Kohanenud võõrliigid, eelkõige invasiivsed võõrliigid, sealhulgas asjaomased liigid liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekirjast, mis on vastu võetud kooskõlas määruse (EL) nr 1143/2014 artikli 4 lõikega 1, ja liigid, mis on olulised seoses kriteeriumiga D2C3.</p> <p>Liikmesriigid koostavad selle loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p>D2C2 – Teisene kriteerium:</p> <p>Selliste kohanenud võõrliikide, eelkõige invasiivsete võõrliikide arvukus ja ruumiline jaotumus, kelle kahjulik mõju teatavatele liigirühmadele või elupaiga põhitüüpidele on märkimisväärne.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Sama, mida kasutati vastavate liigirühmade või elupaiga põhitüüpide hindamiseks 1. ja 6. tunnuse alusel.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Kriteeriumi D2C2 (võõrliikide kvantifitseerimine) väljendatakse hinnatavate liikide kaupa ja see aitab hinnata kriteeriumi D2C3 (võõrliikide kahjulik mõju).</p>
<p>Võõrliikide poolt ohustatud elupaiga põhitüübid ja liigirühmad, mis on valitud 1. ja 6. tunnuse puhul kasutatud põhitüüpide ja liigirühmade seast.</p> <p>Liikmesriigid koostavad selle loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p>D2C3 – Teisene kriteerium:</p> <p>Liigirühma selline osa või elupaiga põhitüübi selline ruumiline ulatus, mis on võõrliikide, eelkõige invasiivsete võõrliikide tekitatud kahju tõttu muutunud.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad liigirühmades ja elupaiga põhitüüpides võõrliikide tekitatud kahju tõttu toimunud muutuste läviväärtused piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu.</p>	<p>Kriteerium D2C3 näitab iga hinnatava liigirühma ja elupaiga põhitüübi kohta, kui suurele osale sellest on tekitatud kahjulikke muutusi, ning aitab seega neid hinnata vastavalt 1. ja 6. tunnusele.</p>

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. „Uute sissetoodud“ võõrliikide all mõeldakse võõrliike, mida eelmisel hindamisperioodil piirkonnas teadaolevalt ei esinenud.
2. „Kohanenud“ võõrliikide all mõeldakse võõrliike, mida eelmisel hindamisperioodil piirkonnas teadaolevalt esines.
3. Kriteeriumi D2C1 puhul: kui ei ole selge, kas uus võõrliik on piirkonda jõudnud inimtegevuse või naaberpiirkondadest loodusliku leviku tulemusena, tuleb võõrliigi sissetoomist võtta arvesse kriteeriumi D2C1 all.
4. Kriteeriumi D2C2 puhul: kui liikide esinemine ja arvukus hooajaliselt varieerub (nt plankton), tehakse seiret sobival ajal aastas.
5. Seireprogrammid on võimaluse korral seotud 1., 4., 5. ja 6. tunnuse puhul kasutatavate seireprogrammidega, kuna nendes kasutatakse tavaliselt samu proovivõtumeetodeid ja võõrliike on otstarbekam jälgida laiema bioloogilise mitmekesisuse seire osana, välja arvatud seal, kus proovivõtt tuleb suunata uute võõrliikide sissetoomise peamistele teguritele ja sissetoomisriskiga piirkondadele.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D2C1: hindamisperioodil (6 aastat) lisandunud uute sissetoodud liikide arv hinnatava piirkonna kohta;
- D2C2: võõrliigi arvukus (isendite arv, biomass tonnides (t) või levikuala ruutkilomeetrites (km²));
- D2C3: liigirühma selline osa (pärismaiste liikide ja võõrliikide suhe väljendatuna liikide arvuna ja/või arvukusega liigirühma sees) või elupaiga põhitüübi selline ulatus (ruutkilomeetrites (km²)), millele on tekitatud kahjulikke muutusi.

3. tunnus

Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade ja karpide populatsioonid on ohututes bioloogilistes piirides, kusjuures populatsiooni vanuseline ja suuruseline koosseis annab tunnistust ressursside heast seisukorrast

Asjakohane survetegur: looduslike liikide, sealhulgas siht- ja mittesihikliikide väljapüük või suuremus/vigastamine

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja metoodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavad kala ja karbid. Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade ja karpide loetelu vastavalt spetsifikatsioonides märgitud kriteeriumidele.	D3C1 – Esmane kriteerium: Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide populatsioonide <i>kalastussuremus</i> on maksimaalset jätkusuutlikku saagikust võimaldaval tasemel või alla selle. Kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 26 konsulteeritakse asjakohaste teadusandmetega.	<i>Hindamistasand:</i> Iga liigi populatsioone hinnatakse ökoloogiliselt asjakohasel tasandil igas piirkonnas või allpiirkonnas, mille on kehtestanud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 26 osutatud asjakohased teadusandmed ning mis põhinevad Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (ICES) piirkondadest, Vahemere üldise kalanduskomisjoni (GFCM) geograafilistest alapiirkondadest ning Makaroneesia biogeograafilise piirkonna puhul ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) püügipiirkondadest moodustatud aladel.
	D3C2 ⁽¹⁾ – Esmane kriteerium: Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide populatsioonide <i>kudekarja biomass</i> on maksimaalset jätkusuutlikku saagikust võimaldaval tasemel või üle selle. Kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 26 konsulteeritakse asjakohaste teadusandmetega.	<i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:
	D3C3 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ – Esmane kriteerium: Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide isendite vanuseline ja suurusjaotus populatsioonis näitab, et populatsioon on terve. Populatsioon peab olema suur vanade ja suurte isendite osakaal ning kasutamise kahjulik mõju geneetilisele mitmekesisusele peab olema väike. Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu liikide iga populatsiooni jaoks läviväärtused vastavalt teaduslikule nõuandele, mis on saadud kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 26.	a) hinnatud populatsioonid, iga kriteeriumi puhul saavutatud väärtused ning kas kriteeriumidega D3C1 ja D3C2 seotud tasemed ja kriteeriumiga D3C3 seotud läviväärtused on saavutatud, samuti populatsiooni üldine seisund vastavalt kriteeriumide lõimimist käsitlevatele liidu tasandil kokku lepitud eeskirjadele; b) selliste hindamispiirkonnas esinevate kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide populatsioonid, mida ei hinnatud. Populatsioonide hindamise tulemused toetavad ka 1. ja 6. tunnusega seotud hindamisi, kui hindamisega hõlmatud liigid on asjakohased teatavate liigirühmade ja merepõhja elupaigatüüpide hindamiseks.

⁽¹⁾ D3C2 ja D3C3 on seisundipõhised kriteeriumid kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade ja karpide hindamiseks, kuid selguse huvides on need esitatud I osas.

⁽²⁾ Kriteeriumi D3C3 ei pruugi olla võimalik kasutada 2018. aastal esialgse hindamise ja hea keskkonnaseisundi piiritlemise läbivaatamiseks vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 17 lõike 2 punktile a.

Mittekaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide (juhuslik kaaspüük) väljapüüki, suuremust/vigastamist kalapüügi käigus käsitletakse kriteeriumi D1C1 alusel.

Merepõhja füüsilist häirimist püügitegevuse tulemusena, sealhulgas mõju merepõhja kooslustele, käsitletakse vastavalt 6. tunnuse kohastele kriteeriumidele (eelkõige kriteeriumid D6C2 ja D6C3) ning seda võetakse arvesse merepõhja elupaigatüüpide hindamisel vastavalt 1. ja 6. tunnusele.

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu selliste kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide loetelu, mille suhtes kohaldatakse kõnealuseid kriteeriume igas hindamispiirkonnas, ning ajakohastavad seda loetelu iga kuue aasta pikkuse hindamisperioodi puhul, võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 199/2008 ⁽¹⁾ ja järgmist:

a) kõik varud, mida majandatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1380/2013;

⁽¹⁾ Nõukogu 25. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 199/2008 kalandussektori andmete kogumist, haldamist ja kasutamist käsitleva ühenduse raamistiku loomise ning ühise kalanduspoliitikaga seotud teadusliku nõustamise toetamise kohta (ELT L 60, 5.3.2008, lk 1).

- b) liigid, mille püügivõimalused (lubatud kogupüük ja kvoodid) kehtestab nõukogu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõike 3 alusel;
- c) liigid, mille kaitseks on kehtestatud alammõõdud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1967/2006;
- d) liigid, mis on hõlmatud mitmeaastaste kavadega vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artiklile 9;
- e) liigid, mis on hõlmatud riiklike majandamiskavadega vastavalt määruse (EL) nr 1967/2006 artiklile 19;
- f) kõik väikesemahulise/kohaliku rannapüügi jaoks piirkondlikult või riiklikult olulised liigid.

Käesoleva otsuse kohaldamisel jäetakse igas hindamispiirkonnas kõik kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavad võõrliigid loetelust välja ning seega ei võeta neid arvesse hea keskkonnaseisundi saavutamise hindamisel 3. tunnuse alusel.

2. Määruses (EÜ) nr 199/2008 on sätestatud eeskirjad 3. tunnusega seotud seireks kasutatavate kalandussektori bioloogiliste, tehniliste, keskkonnavalaste ja sotsiaal-majanduslike andmete kogumiseks ja haldamiseks mitmeaastaste programmide raames.

3. Mõistet „populatsioonid“ käsitatakse mõistena „varud“ määruse (EL) nr 1380/2013 tähenduses.

4. Kriteeriumide D3C1 ja D3C2 puhul kehtib järgmine:

- a) määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 9 kohase mitmeaastase kava raames majandatavate kalavarude puhul mitme liigiga püügipiirkondades peab kalastussuremuse ja biomassi maksimaalse jätkusuutliku saagikuse sihttase olema kooskõlas asjaomase mitmeaastase kavaga;
- b) Vahemere ja Musta mere piirkondades võib kasutada asjakohaseid asendusväärtusi.

5. Kasutatakse järgmisi hindamismeetodeid:

- a) kriteeriumi D3C1 puhul: kui kvantitatiivsest hindamisest tulenevad *kalastussuremuse* väärtused ei ole kättesaadavad piisavate andmete puudumise tõttu, võib alternatiivse meetodina kasutada muid muutujaid, näiteks saagi ja biomassi indeksi vahelist suhet („saagi ja biomassi suhe“). Sellistel juhtudel võetakse vastu asjakohane meetod suundumuste analüüsimiseks (nt praegust väärtust võib võrrelda varasema pikaajalise keskmisega);
- b) kriteeriumi D3C2 puhul: kasutatakse läviväärtust, mis on kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2. Kui kvantitatiivsest hindamisest tulenevad *kudekarja biomassi* väärtused ei ole kättesaadavad piisavate andmete puudumise tõttu, võib alternatiivse meetodina kasutada biomassiga seotud indekseid, näiteks saak püügikoormuse ühiku kohta või arvukuse indeksid. Sellistel juhtudel võetakse vastu asjakohane meetod suundumuste analüüsimiseks (nt praegust väärtust võib võrrelda varasema pikaajalise keskmisega);
- c) kriteerium D3C3 peab kajastama, et liikide terveid populatsioone iseloomustab vanade, suurte isendite suur osakaal. Asjakohased näitajad on järgmised:

i) isendite suurusjaotus populatsioonis, mida väljendab järgmine:

— alles suguküpsuse saavutanud kalade keskmisest suurusest suuremate kalade osakaal, või

— 95. protsentiil iga populatsiooni kalade pikkuselisest jaotumisest uurimislavadel tehtud või muude uuringute põhjal;

ii) liikide kasutamise geneetiline toime, näiteks suurus suguküpsuse saavutamisel, kui selline näitaja on asjakohane ja selle hindamine teostatav.

Pärast kõnealuse kriteeriumi täiendavat teaduslikku ja tehnilist täiustamist võib asjakohaseid näitajaid väljendada muul viisil.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D3C1: aastane kalastussuremus;
- D3C2: biomass tonnides (t) või isendite arv liikide kaupa, välja arvatud juhul, kui kasutatakse punkti 5 alapunktis b osutatud muid indekseid;
- D3C3: punkti 5 alapunkti c puhul: alapunkti i esimese taande puhul: osakaal (protsentides) või arvud; alapunkti i teise taande puhul: pikkus sentimeetrites (cm) ning alapunkti ii puhul: pikkus sentimeetrites (cm).

5. tunnus

Inimtekkeline eutrofeerumine, eelkõige selle negatiivsed mõjud, nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, ökosüsteemi seisundi halvenemine, vetikate kahjulik õitsemine ja hapnikunappus põhjaveses, on minimeeritud

Asjakohased survetegurid: toitainete lisandumine, orgaanilise aine lisandumine

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Toitainete kontsentratsioon veesambas: lahustunud anorgaaniline lämmastik (DIN), üldlämmastik (TN), lahustunud anorgaaniline fosfor (DIP) ja üldfosfor (TP).</p> <p>Rannikuvete puhul vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ.</p> <p>Väljaspool rannikuvesi võivad liikmesriigid piirkonna või allpiirkonna tasandil otsustada ühe või mitme kõnealuse toitainete kontsentratsiooni mitte mõõta.</p>	<p>D5C1 – Esmane kriteerium:</p> <p>Toitainete kontsentratsioon ei ole tasemel, mis näitab eutrofeerumise kahjulikku mõju.</p> <p>Läviväärtused on järgmised:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) väljaspool rannikuvesi väärtused, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>— rannikuveed vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ,</p> <p>— väljaspool rannikuvesi piirkonna või allpiirkonna alarajoonid, mis jagatakse vajaduse korral piiriüleseks.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <p>a) iga kriteeriumi puhul saadud väärtused ning hindamispiirkonna hinnanguline ulatus, mille suhtes kehtestatud läviväärtused on saavutatud;</p> <p>b) rannikuvete puhul kasutatakse veekogu eutrofeerumise üle otsustamisel kriteeriume kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ nõuetega (¹);</p> <p>c) väljaspool rannikuvesi sellise piirkonna hinnanguline ulatus (osakaal protsentides), kus eutrofeerumist ei esine (vastavalt kõigi selliste kasutatud kriteeriumide alusel saadud tulemustele, mis on lõimitud võimaluse korral liidu, kuid kindlasti vähemalt piirkonna või allpiirkonna tasandil kokku lepitud viisil).</p> <p>Teiseste kriteeriumide kasutamine väljaspool rannikuvesi lepatakse kokku piirkonna või allpiirkonna tasandil.</p>
<p>Klorofüll a veesambas</p>	<p>D5C2 – Esmane kriteerium:</p> <p>Klorofüll a kontsentratsioon ei ole tasemel, mis näitab toitainetega rikastumise kahjulikku mõju.</p> <p>Läviväärtused on järgmised:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) väljaspool rannikuvesi väärtused, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p>a) iga kriteeriumi puhul saadud väärtused ning hindamispiirkonna hinnanguline ulatus, mille suhtes kehtestatud läviväärtused on saavutatud;</p> <p>b) rannikuvete puhul kasutatakse veekogu eutrofeerumise üle otsustamisel kriteeriume kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ nõuetega (¹);</p> <p>c) väljaspool rannikuvesi sellise piirkonna hinnanguline ulatus (osakaal protsentides), kus eutrofeerumist ei esine (vastavalt kõigi selliste kasutatud kriteeriumide alusel saadud tulemustele, mis on lõimitud võimaluse korral liidu, kuid kindlasti vähemalt piirkonna või allpiirkonna tasandil kokku lepitud viisil).</p> <p>Teiseste kriteeriumide kasutamine väljaspool rannikuvesi lepatakse kokku piirkonna või allpiirkonna tasandil.</p>
<p>Kahjulike vetikate (nt sinivetikate) õitsemine veesambas</p>	<p>D5C3 – Teisene kriteerium:</p> <p>Kahjulike vetikate õitsemise juhtumite arv, ruumiline ulatus ja kestus ei ole tasemel, mis näitab toitainetega rikastumise kahjulikku mõju.</p>	

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	Liikmesriigid kehtestavad kõnealuste tasemete läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	Hindamiste tulemused toetavad ka pelaagiliste elupaikade hindamisi seoses 1. tunnusega järgmiselt:
Veesamba footilise tsooni piir (läbipaistvus)	<p>D5C4 – Teisene kriteerium:</p> <p>Veesamba footilise tsooni piir (läbipaistvus) ei ole heljuvate vetikate hulga suurenemise tõttu vähenenud tasemeni, mis näitab toitainetega rikastumise kahjulikku mõju.</p> <p>Läviväärtused on järgmised:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) väljaspool rannikuvesi väärtused, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p>— sellise piirkonna jaotumine ja hinnanguline ulatus (osakaal protsentides), mille veesambas esineb eutrofeerumist (vastavalt sellele, kas kriteeriumide D5C2, D5C3 ja D5C4 kasutamise korral on nendega seotud läviväärtused saavutatud).</p> <p>Hindamiste tulemused toetavad ka merepõhja elupaikade hindamisi seoses 1. ja 6. tunnusega järgmiselt:</p> <p>— sellise piirkonna jaotumine ja hinnanguline ulatus (osakaal protsentides), kus põhjas esineb eutrofeerumist (vastavalt sellele, kas kriteeriumide D5C4, D5C5, D5C6, D5C7 ja D5C8 kasutamise korral on nendega seotud läviväärtused saavutatud).</p>
Lahustunud hapniku kontsentratsioon veesamba põhjas	<p>D5C5 – Esmane kriteerium (võib asendada kriteeriumiga D5C8):</p> <p>Lahustunud hapniku kontsentratsioon ei ole toitainetega rikastumise tõttu vähenenud tasemeni, mis näitab kahjulikku mõju merepõhja elupaikadele (sealhulgas nendega seotud elustikule ja liikuvatele liikidele) või muud eutrofeerumise mõju.</p> <p>Läviväärtused on järgmised:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) väljaspool rannikuvesi väärtused, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	
Merepõhja elupaikade ooportunistlikud suurvetikad	<p>D5C6 – Teisene kriteerium:</p> <p>Ooportunistlike suurvetikate rohkus ei ole tasemel, mis näitab toitainetega rikastumise kahjulikku mõju.</p> <p>Läviväärtused on järgmised:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) kui see kriteerium peaks olema oluline väljaspool rannikuvesi, kasutatakse väärtusi, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Merepõhja elupaikade makrofüüdid (mitmeaastased merevetikad ja mere-rohud, nt pruunvetikad, merihein ja mererohumättad)	<p>D5C7 – Teisene kriteerium:</p> <p>Makrofüütide liigiline koosseis ja suhteline rohkus või jaotumine sügavuse järgi vastab järgmistele väärtustele, mis näitavad, et toitainetega rikastumine, sealhulgas vee läbipaistvuse vähenemine ei avalda kahjulikku mõju:</p> <p>a) rannikuvete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;</p> <p>b) kui see kriteerium peaks olema oluline väljaspool rannikuvesi, kasutatakse väärtusi, mis vastavad direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustele. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	
Merepõhja elupaikade makrofauna	<p>D5C8 – Teisene kriteerium (välja arvatud juhul, kui seda kriteeriumi kasutatakse kriteeriumi D5C5 asendamiseks):</p> <p>Makrofauna liigiline koosseis ja suhteline rohkus vastab järgmistele väärtustele, mis näitavad, et toitainetega ja orgaaniline rikastumine ei avalda kahjulikku mõju:</p> <p>a) rannikuvete puhul merepõhja bioloogilise kvaliteedi elementide väärtused, mis on kehtestatud kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ;</p> <p>b) väljaspool rannikuvesi väärtused, mis on kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt rannikuvete jaoks kehtestatud väärtustega. Liikmesriigid kehtestavad kõnealused väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	

(¹) Sellisel hindamisel võivad olla asjakohased direktiivi 2000/60/EÜ ühise rakendamisstrateegia kontekstis avaldatud juhenddokumendid (nt juhenddokument nr 13 ökoloogilise seisundi ja ökoloogilise potentsiaali klassifitseerimise üldkäsitluse kohta (*Overall Approach to the Classification of Ecological Status and Ecological Potential*) ning juhenddokument nr 23 eutrofeerumise hindamise kohta Euroopa veepoliitikameetmete kontekstis (*Eutrophication Assessment in the Context of European Water Policies*).

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

- Rannikuvete puhul valitakse kriteeriumielemendid kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ.
- Kriteeriumide D5C2 ja D5C3 puhul võivad liikmesriigid lisaks kasutada fütoplanktoni liigilist koosseisu ja arvukust.
- Kogutakse teavet merekeskkonda jõudvate toitainete liikumisteede kohta õhus, maal või merel, kui see on teostatav.
- Rannikuvetest väljaspool ei pruugi seire olla vajalik, kuna risk on väike, näiteks siis, kui läviväärtused on rannikuvetes saavutatud, võttes arvesse toitainete vette sattumist õhu, mere (sh rannikuvete) ja piiriüleste allikate kaudu.
- Rannikuvete puhul toetavad iga kriteeriumi hindamist direktiivi 2000/60/EÜ kohased hindamised.
- Direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused peavad olema seotud kas komisjoni otsuse 2013/480/EL (¹) kohaselt interkalibreerimisega kehtestatud väärtustega või vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 8 ja V lisale siseriiklikes õigusaktides sätestatud väärtustega. Neid tuleb käsitada hea ja kesise seisundi vahelise piirina ökoloogilise kvaliteedisuhte puhul.
- Liigilise koosseisu all peetakse silmas madalaimat taksonoomilist taset, mis on hindamiseks sobiv.

(¹) Komisjoni 20. septembri 2013. aasta otsus 2013/480/EL, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ interkalibreerimise tulemusel liikmesriikide seiresüsteemide klassifikatsioonide väärtused ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2008/915/EÜ (ELT L 266, 8.10.2013, lk 1).

Kasutatavad mõõtühikud:

- D5C1: toitainete kontsentratsioon mikromoolides liitri kohta ($\mu\text{mol/l}$);
- D5C2: klorofüll a kontsentratsioon (biomass) mikrogrammides liitri kohta ($\mu\text{g/l}$);
- D5C3: õitsemisjuhtumite arv, kestus päevades ja ruumiline ulatus ruutkilomeetrites (km^2) aastas;
- D5C4: footilise tsooni piiri sügavus meetrites (m);
- D5C5: hapniku kontsentratsioon veesamba põhjas milligrammides liitri kohta (mg/l);
- D5C6: suurvetikate rohkuse või ruumilise katvusega seotud ökoloogiline kvaliteedisuhe. Kahjuliku mõju ulatus ruutkilomeetrites (km^2) või osakaal (protsentides) hindamispiirkonnas;
- D5C7: liigilist koosseisu ja suhtelist rohkust käsitlevate hinnangute või makrofüütide kasvu maksimaalse sügavusega seotud ökoloogiline kvaliteedisuhe. Kahjuliku mõju ulatus ruutkilomeetrites (km^2) või osakaal (protsentides) hindamispiirkonnas;
- D5C8: liigilise koosseisu ja suhtelise rohkuse hinnangutega seotud ökoloogiline kvaliteedisuhe. Kahjuliku mõju ulatus ruutkilomeetrites (km^2) või osakaal (protsentides) hindamispiirkonnas.

Võimaluse korral kasutatavad liikmesriigid direktiivi 2000/60/EÜ alusel ette nähtud ühikuid või ökoloogilise kvaliteedisuhte väärtusi.

6. tunnus

Merepõhja terviklikkus on tasemel, mis kindlustab ökosüsteemide funktsioneerimise ja struktuuri ning selle, et eelkõige merepõhja ökosüsteemid ei ole kahjustatud

Asjakohased survetegurid: füüsiline kadu (merepõhja substraadi või morfoloogia püsiva muutuse ning merepõhja substraadi eemaldamise tõttu); merepõhja füüsiline häirimine (ajutine või püsiv).

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Merepõhja füüsiline kadu (sh padumerel)	D6C1 – Esmane kriteerium: Loodusliku merepõhja füüsilise kao ruumiline ulatus ja jaotus (püsivad muutused).	<i>Hindamistasand:</i> Sama, mida kasutati merepõhja elupaiga põhitüüpide hindamiseks vastavalt 1. ja 6. tunnusele.
Merepõhja füüsiline häirimine (sh padumerel)	D6C2 – Esmane kriteerium: Merepõhja füüsilist häirimist põhjustavate survetegurite ruumiline ulatus ja jaotus.	<i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Kriteeriumide D6C4 ja D7C1 hindamiseks kasutatakse kriteeriumi D6C1 hindamise tulemusi (füüsilise kao jaotumine ja hinnanguline ulatus).
Merepõhja elupaiga põhitüübid või muud elupaigatüübid, mida on kasutatud 1. ja 6. tunnuse puhul	D6C3 – Esmane kriteerium: Iga sellise elupaigatüübi ruumiline ulatus, mida on füüsiline häirimine elupaigatüübi biootilise ja abiootilise struktuuri ja funktsioonide muutumise kaudu (nt liigilise koosseisu ja liikide suhtelise arvukuse muutumise, eriti tundlike või haavatavate või põhifunktsiooni täitvate liikide puudumise, isendite suurusjaotuse muutumise kaudu populatsioon) kahjulikult mõjutanud. Liikmesriigid kehtestavad füüsilise häirimise põhjustatud kahjuliku mõju lätiväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	Kriteeriumi D6C3 hindamiseks kasutatakse kriteeriumi D6C2 hindamise tulemusi (füüsilist häirimist põhjustavate survetegurite jaotumine ja hinnanguline ulatus). Kriteeriumi D6C5 hindamisel võetakse arvesse kriteeriumi D6C3 hindamise tulemusi (füüsilise häirimise kahjuliku mõju hinnanguline ulatus elupaigatüübiti igas hindamispiirkonnas).

Kriteeriumid D6C1, D6C2 ja D6C3 on seotud üksnes surveteguritega „füüsiline kadu“ ja „füüsiline häirimine“ ning nende mõjuga, kuid kriteeriumid D6C4 ja D6C5 puudutavad üldist hindamist 6. tunnuse alusel koos merepõhja elupaikade hindamisega 1. tunnuse alusel. Kriteeriumid D6C4 ja D6C5 on esitatud käesoleva lisa II osas.

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Seoses seiremeetoditega hinnatakse:

- a) kriteeriumi D6C1 puhul mitmesuguse inimtegevuse tagajärjel merepõhjas toimunud püsivaid muutusi (sealhulgas loodusliku merepõhja substraadi või morfoloogia püsivad muutused, mis on tekkinud merepõhja füüsilise muutmise ja taristu arendamise tõttu, ning substraadi kadu, mille põhjuseks on merepõhja eemaldamine);
- b) kriteeriumi D6C2 puhul mitmesuguse inimtegevuse (nt kalapüük põhjatraaliga) põhjustatud füüsilist häirimist;
- c) rannikuvete puhul kasutatakse hüdro-morfoloogiaandmeid ja direktiivi 2000/60/EÜ alusel tehtud asjakohaseid hindamisi. Rannikuvetest väljaspool võib andmeid koguda taristukaartide ja litsentseeritud kaevandamiskohtade kaartide alusel.

2. Seoses hindamismeetoditega koondatakse andmed järgmiselt:

- a) kriteeriumi D6C1 hinnatakse kui kaotatud ala kõigi merepõhja elupaikade loodusliku koguulatuse suhtes hindamispiirkonnas (nt inimtegevusest tingitud muutuse ulatuse alusel);
- b) kriteeriumi D6C3 hinnatakse merepõhja iga hinnatud elupaigatüübi loodusliku koguulatuse suhtes.

3. Füüsilist kadu käsitatakse merepõhja püsiva muutusena, mis on kestnud või kestab eeldatavasti kaks aruandlusperioodi (12 aastat) või rohkem.

4. Füüsilist häirimist käsitatakse merepõhja muutusena, millest saab merepõhi taastuda, kui häirimist põhjustav tegevus lõpetatakse.

5. Kriteeriumi D6C3 puhul peetakse liigilise koosseisu all silmas madalaimat taksonoomilist taset, mis on hindamiseks sobiv.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D6C1: sellise hindamispiirkonna ulatus ruutkilomeetrites (km²), kus on esinenud füüsiline kadu;
- D6C2: füüsiliselt häiritud hindamispiirkonna ulatus ruutkilomeetrites (km²);
- D6C3: hindamispiirkonna iga kahjulikult mõjutatud elupaigatüübi ulatus ruutkilomeetrites (km²) või osakaal (protsentides) elupaiga looduslikus koguulatuses.

7. tunnus

Merevee hüdrograafiliste tingimuste püsival muutusel ei ole negatiivset mõju mere ökosüsteemidele

Asjakohased survetegurid: füüsiline kadu (merepõhja substraadi või morfoloogia püsiva muutuse või merepõhja substraadi eemaldamise tõttu); hüdroloogiliste tingimuste muutumine

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Merepõhja ja veesamba hüdrograafilised muutused (sh padumerel).	D7C1 – Teisene kriteerium: Selliste merepõhja ja veesamba püsivate hüdrograafiliste muutuste (näiteks lainete liikumise, hoovuste, soolsuse, temperatuuri muutused) ruumiline ulatus ja jaotumine, mis on eelkõige seotud looduslikus merepõhjas esineva füüsilise kaoga (¹).	<i>Hindamistasand:</i> Sama, mida kasutati merepõhja elupaiga põhitüüpide hindamiseks vastavalt 1. ja 6. tunnusele. <i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Kriteeriumi D7C2 hindamiseks kasutatakse kriteeriumi D7C1 hindamise tulemusi (hüdrograafiliste muutuste jaotumine ja hinnanguline ulatus).
Merepõhja elupaiga põhitüübid või muud elupaigatüübid, mida on kasutatud 1. ja 6. tunnuse puhul.	D7C2 – Teisene kriteerium: Merepõhja iga sellise elupaigatüübi (füüsilised ja hüdrograafilised omadused ja nendega seotud bioloogilised kooslused) ruumiline ulatus, millele on tekitatud kahjulikku mõju hüdrograafiliste tingimuste püsiva muutuse tõttu.	

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	Liikmesriigid kehtestavad hüdrograafiliste tingimuste püsiva muutuse tõttu tekkinud kahjuliku mõju läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	Kriteeriumi D7C2 hindamise tulemusi (kahjuliku mõju hinnanguline ulatus elupaigatüübiti igas hindamispiirkonnas) võetakse arvesse kriteeriumi D6C5 hindamisel.

(¹) Füüsiline kadu on määratletud 6. tunnuse spetsifikatsioonide punktis 3.

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Seire- ja hindamismeetodite puhul:

- a) seire peab keskenduma muutustele, mis on seotud taristu arendamisega kas rannikul või avamerel;
- b) iga taristuarenduse mõju ulatuse hindamiseks kasutatakse vajaduse korral keskkonnamõju hindamise hüdrodünaamilisi mudeleid, mis on valideeritud kohapealsete mõõtmistega, või muid asjakohaseid teabeallikaid;
- c) rannikuvete puhul kasutatakse hüdro-morfoloogiaandmeid ja direktiivi 2000/60/EÜ alusel tehtud asjakohaseid hindamisi.

2. Seoses hindamismeetoditega koondatakse andmed järgmiselt:

- a) kriteeriumi D7C1 hinnatakse kõigi hindamispiirkonna elupaikade loodusliku koguulatuse suhtes;
- b) kriteeriumi D7C2 hinnatakse merepõhja iga hinnatud elupaigatüübi loodusliku koguulatuse suhtes.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D7C1: hüdrograafiliselt muudetud hindamispiirkonna ulatus ruutkilomeetrites (km²);
- D7C2: hindamispiirkonnas iga kahjulikult mõjutatud elupaigatüübi ulatus ruutkilomeetrites (km²) või osakaal (protsentides) elupaiga looduslikus koguulatuses.

8. tunnus

Saasteainete kontsentratsioon on tasemel, mis ei põhjusta saastumisest tulenevaid mõjusid

Asjakohased survetegurid: muude ainete (nt sünteetiliste ja mittesünteetiliste ainete, radionukliidide) mõju.

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja metoodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
(1) Ranniku- ja territoriaalvetes: a) saasteained, mis on valitud vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ: i) saasteained, mille suhtes on kehtestatud keskkonnavaliteedi standardid direktiivi 2008/105/EÜ I lisa A osas; ii) rannikuvete puhul valgalale iseloomulikud saasteained vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ VIII lisale;	D8C1 – Esmase kriteerium: Ranniku- ja territoriaalvetes ei ületa saasteainete kontsentratsioon järgmisi läviväärtusi: a) kriteeriumielementide punkti 1 alapunktis a esitatud saasteainete puhul direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud väärtused;	<i>Hindamistasand:</i> — ranniku- ja territoriaalvetes vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ; — väljaspool territoriaalvesi piirkonna või allpiirkonna alarajoonid, mis jagatakse vajaduse korral piiriüleseks.

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>b) vajaduse korral näiteks avamereallikatest pärit täiendavad, punkti a kohaselt kindlaks tegemata saasteained, mis võivad põhjustada saastumist piirkonnas või allpiirkonnas. Liikmesriigid koostavad kõnealuste saasteainete loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p> <p>(2) Väljaspool territoriaalvesi:</p> <p>a) punktis 1 osutatud saasteained, kui need võivad põhjustada saastumist;</p> <p>b) vajaduse korral täiendavad, punkti 2 alapunkti a kohaselt kindlaks tegemata saasteained, mis võivad põhjustada saastumist piirkonnas või allpiirkonnas. Liikmesriigid koostavad kõnealuste saasteainete loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p>b) kui punktis a osutatud saasteaineid mõeldetakse maatriksis, mille jaoks ei ole direktiivis 2000/60/EÜ väärtust sätestatud, kasutatakse kõnealuste saasteainete kontsentratsiooni väärtusi, mille on liikmesriigid asjaomase maatriksi jaoks kehtestanud piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu;</p> <p>c) kriteeriumielementide punkti 1 alapunkti b alusel valitud täiendavate saasteainete puhul teatava maatriksi (vesi, sete või elustik) jaoks määratud kontsentratsioon, mis võib põhjustada saastumist. Liikmesriigid kehtestavad sellise kontsentratsiooni väärtused piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu nende kasutamiseks ranniku- ja territoriaalvetes ning nendest väljaspool.</p> <p>Väljaspool territoriaalvesi ei ületa saasteainete kontsentratsioon järgmisi läviväärtusi:</p> <p>a) kriteeriumielementide punkti 2 alapunkti a alusel valitud saasteainete puhul väärtused, mida kohaldatakse ranniku- ja territoriaalvetes;</p> <p>b) kriteeriumielementide punkti 2 alapunkti b alusel valitud saasteainete puhul teatava maatriksi (vesi, sete või elustik) jaoks määratud kontsentratsioon, mis võib põhjustada saastumist. Liikmesriigid kehtestavad sellise kontsentratsiooni väärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	<p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <p>a) kriteeriumi D8C1 kohase iga saasteaine kontsentratsioon, mõõtmiseks kasutatud maatriksi (vesi, setted, elustik), teave läviväärtuste saavutamise kohta ning selliste hinnatud saasteainete osakaal, mille puhul on läviväärtused saavutatud, sealhulgas esitades eraldi ained, mis käituvad nagu üldlevinud püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained (uPBT), millele on osutatud direktiivi 2008/105/EÜ artikli 8a lõike 1 punktis a;</p> <p>b) kriteeriumi D8C2 alusel hinnatud iga liigi puhul hinnang selle kohta, kui suures ulatuses on hindamispiirkonnas asjaomase liigi populatsiooni arvukust kahjulikult mõjutatud;</p> <p>c) kriteeriumi D8C2 alusel hinnatud iga elupaiga puhul kahjulikult mõjutatud ala hinnanguline ulatus hindamispiirkonnas.</p> <p>Kriteeriumi D8C2 kasutamine hea keskkonnaseisundi üldiseks hindamiseks 8. tunnuse alusel lepitakse kokku piirkonna või allpiirkonna tasandil.</p> <p>Kriteeriumi D8C2 hindamise tulemused toetavad vajaduse korral 1. ja 6. tunnuse alusel tehtavaid hindamisi.</p>
<p>Liigid ja elupaigad, mida ohustavad saasteained.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad hinnatavate liikide ja asjaomaste kudede ning elupaikade loetelu piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu.</p>	<p>D8C2 – Teisene kriteerium:</p> <p>Liikide tervist ja elupaikade seisundit (nt nende liigilist koosseisu ja suhtelist arvukust pideva reostusega kohtades) ei ole saasteained kahjulikult mõjutanud, sealhulgas puudub kumulatiivne mõju ja mõjude koostoime.</p> <p>Liikmesriigid määravad kindlaks kahjulikud mõjud ja nende läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	
<p>Märkimisväärsed akuutsed reostusjuhtumid, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/35/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 2 määratletud saasteainetega, sealhulgas toornafta ja samalaadsed ühendid.</p>	<p>D8C3 – Esmane kriteerium:</p> <p>Märkimisväärsete akuutsete reostusjuhtumite ruumilist ulatust ja kestust vähendatakse miinimumini.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Piirkonna või allpiirkonna tasand, mis on vajaduse korral riigipiiridega jagatud.</p>

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
		<p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — märkimisväärsete akuutsete reostusjuhtumite hinnanguline ruumiline koguulatus ja jaotumine ning kogukestus aastate kaupa. <p>Kui seda kriteeriumi ei ole täidetud, hinnatakse kriteeriumi D8C4 täitmist.</p>
<p>II osa tabelis 1 loetletud liigirühmadesse kuuluvad liigid ja II osa tabelis 2 loetletud merepõhja elupaiga põhitüübid.</p>	<p>D8C4 – Teisene kriteerium (kasutatakse juhul, kui on toimunud märkimisväärne akuutne reostusjuhtum).</p> <p>Märkimisväärsete akuutsete reostusjuhtumite kahjulikku mõju liikide tervisele ja elupaikade seisundile (nt liigiline koosseis ja suhteline arvukus) on vähendatud miinimumini ja võimaluse korral on see kõrvaldatud.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Sama, mida kasutati liigirühmade või merepõhja elupaiga põhitüüpide hindamiseks vastavalt 1. ja 6. tunnusele.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Kui kumulatiivne ruumiline ja ajaline mõju on oluline, toetavad kriteeriumi D8C4 hindamise tulemused 1. ja 6. tunnuse alusel tehtavaid hindamisi järgmiste hinnangute andmisega:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) hinnang iga kahjulikult mõjutatud liigi arvukuse kohta; b) hinnang iga kahjulikult mõjutatud elupaiga põhitüübi ulatuse kohta. <p>Kriteeriumi D8C4 kasutamine hea keskkonnaseisundi üldiseks hindamiseks 8. tunnuse alusel lepitakse kokku piirkonna või allpiirkonna tasandil.</p>

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (ELT L 255, 30.9.2005, lk 11).

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Seoses kriteeriumi D8C1 elementidega valitakse punkti 1 alapunkti b ja punkti 2 alapunkti b kohased täiendavad saasteained, mis võivad põhjustada reostust, riskihindamise põhjal. Kõnealuste saasteainete puhul peavad hindamisel kasutatud maatriks ja läviväärtused esindama kõige tundlikumat liiki ja kokkupuuteviisi, sealhulgas toiduahela kaudu inimeste tervisele avalduvad ohud.
2. Käesoleva otsuse kohaldamisel kasutatakse kriteeriume järgmiselt:
 - a) kriteerium D8C1: saasteainete hindamiseks ranniku- ja territoriaalvetes peavad liikmesriigid tegema saasteainete üle seiret vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ nõuetele ja kasutama kõnealuse direktiivi kohaseid hindamisi, kui need on kättesaadavad. Kogutakse teavet merekeskkonda jõudvate saasteainete liikumisteede kohta õhus, maal või merel, kui see on teostatav;
 - b) kriteeriumid D8C2 ja D8C4: tervisemõju hindamiseks võib olla asjakohane kasutada biomarkereid või populatsiooni demograafilisi näitajaid (nt sigivuse määr, ellujäämise määr, suremuse määr ja paljunemismõime);
 - c) kriteeriumid D8C3 ja D8C4: käesoleva otsuse kohaldamisel tehakse vajaduse korral seiret kohe pärast akuutse reostusjuhtumi toimumist, mitte direktiivi 2008/56/EÜ artikli 11 kohase korrapärase seireprogrammi osana;
 - d) kriteerium D8C3: liikmesriigid teevad võimaluse korral kindlaks märkimisväärsete akuutsete reostusjuhtumite allika. Nad võivad selleks kasutada Euroopa Meresõiduohutuse Ameti satelliidipõhise järelevalve andmeid.

3. Saasteainetena käsitatakse üksikuid aineid või ainerühmasid. Aruannete järjepidevuse tagamiseks lepitakse ainete rühmitamine kokku liidu tasandil.
4. Liigilise koosseisu all peetakse silmas madalaimat taksonoomilist taset, mis on hindamiseks sobiv.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D8C1: saasteainete kontsentratsioon mikrogrammides liitri vee kohta ($\mu\text{g}/\text{l}$), mikrogrammides sette kuivmassi kilogrammi kohta ($\mu\text{g}/\text{kg}$) ja mikrogrammides elustiku märgkaalu kilogrammi kohta ($\mu\text{g}/\text{kg}$);
- D8C2: iga mõjutatud liigi arvukus (isendite arv või muud sobivad ühikud, mis on kokku lepitud piirkonna või allpiirkonna tasandil); iga mõjutatud elupaiga põhitüübi ulatus ruutkilomeetrites (km^2);
- D8C3: märkimisväärsete akuutsete reostusjuhtumite kestus päevades ja ruumiline ulatus ruutkilomeetrites (km^2) iga aasta kohta;
- D8C4: iga mõjutatud liigi arvukus (isendite arv või muud sobivad ühikud, mis on kokku lepitud piirkonna või allpiirkonna tasandil); iga mõjutatud elupaiga põhitüübi ulatus ruutkilomeetrites (km^2).

9. tunnus

Saasteained kalades ja muudes inimtarbimiseks ette nähtud mereandides ei ületa liidu õigusaktide või muude asjakohaste standarditega kehtestatud tasemeid

Asjakohane surveegur: ohtlike ainete mõju

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Määruses (EÜ) nr 1881/2006 loetletud saasteained.</p> <p>Käesoleva otsuse kohaldamisel võivad liikmesriigid otsustada määruses (EÜ) nr 1881/2006 loetletud saasteaineid mitte arvesse võtta, kui see on riskianalüüsi põhjendatud.</p> <p>Liikmesriigid võivad hinnata täiendavate määruses (EÜ) nr 1881/2006 loetlemata saasteainete sisaldust. Liikmesriigid koostavad kõnealuste täiendavate saasteainete loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad hinnatavate liikide ja asjaomaste kudede loetelu vastavalt spetsifikatsioonide all esitatud tingimustele. Nad võivad kõnealuse liikide ja asjaomaste kudede loetelu koostamisel teha koostööd piirkondade või allpiirkondade tasandil.</p>	<p>D9C1 – Esmane kriteerium:</p> <p>Saasteainete sisaldus loodusest püütud või korjatud (v.a marikultuuris kasvatatud kalad) mereandide (sh kala, koorikloomad, molluskid, okasnahksed, merevetikad ja muud meretaimed) söödavates kudedes (lihaskude, maks, kalamari, liha ja muud pehmed osad vastavalt vajadusele) ei ületa:</p> <p>a) määruses (EÜ) nr 1881/2006 loetletud saasteainete puhul kõnealuses määruses sätestatud maksimaalset taset, mis on läviväärtus käesoleva otsuse kohaldamisel;</p> <p>b) täiendavate määruses (EÜ) nr 1881/2006 loetlemata saasteainete puhul läviväärtusi, mille liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Püügi- või tootmispiirkond vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013⁽¹⁾ artiklile 38.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — iga saasteaine kohta selle kontsentratsioon mereandides, hindamisel kasutatud maatriksis (liik ja kude), teave selle kohta, kas kehtestatud läviväärtused on saavutatud, ning selliste hinnatud saasteainete osakaal, mille puhul on läviväärtused saavutatud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Liikmesriigid kannavad kriteeriumi D9C1 hindamisel kasutatavasse loetellu liigid, mis:

- a) on olulised asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna jaoks;
- b) kuuluvad määruse (EÜ) nr 1881/2006 kohaldamisalasse;

- c) sobivad asjaomase saasteaine sisalduse hindamiseks;
- d) kuuluvad liikmesriigis enim tarbitud või tarbimiseks enim püütud või korjatud liikide hulka.
2. Saasteaine suhtes kehtestatud piirnормi ületamisele järgneb seire, et määrata kindlaks saasteaine püsivus piirkonnas ja liikides, kellelt proovid võeti. Seiret jätkatakse seni, kuni on piisavalt tõendeid selle kohta, et piirnормide ületamise ohtu ei ole.
3. Käesoleva otsuse kohaldamisel võetakse saasteainete maksimaalse taseme hindamiseks proove kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 ⁽¹⁾ artikliga 11 ning komisjoni määrustega (EL) nr 589/2014 ⁽²⁾ ja (EÜ) nr 333/2007 ⁽³⁾.
4. Liikmesriigid tagavad igas piirkonnas või allpiirkonnas, et proovivõtu ajaline ja geograafiline ulatus oleks piisav piirkonna või allpiirkonna mereandides esinevate kindlaksmääratud saasteainete sisalduse kohta esindava valimi saamiseks.

Kasutatavad mõõtühikud:

— D9C1: saasteainete kontsentratsioon ühikutes, mis on esitatud määruse (EÜ) nr 1881/2006 lisas.

10. tunnus

Mereprügi omadused ja kogus ei kahjusta ranniku- ja merekeskkonda

Asjakohane survetegur: prügi mõju

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Prügi (v.a mikroprügi), mis on liigitatud järgmistesse kategooriatesse: ⁽¹⁾ kunstlikud polümeermaterjalid, kumm, kangas/tekstiil, paber/papp, töödeldud puit/puittooted, metall, klaas/keramik, kemikaalid, määratlemata prügi ja toidujäätmed.</p> <p>Liikmesriigid võivad määratleda täiendavaid alamkategooriaid.</p>	<p>D10C1 – Esmane kriteerium:</p> <p>Prügi koostis, kogus ja ruumiline levik rannajoonel veesamba pealmises kihis ja merepõhjas on tasemel, mis ei kahjusta ranniku- ja merekeskkonda.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad sellise taseme läviväärtused liidu tasandil tehtava koostöö kaudu, võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripära.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Piirkonna või allpiirkonna alarajoonid, mis jagatakse vajaduse korral piiriüleseks.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse eraldi iga kriteeriumi kohta ja iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <p>a) iga kriteeriumi puhul saadud tulemused (prügi või mikroprügi kogus iga kategooria kohta) ja jaotumine kriteeriumide D10C1 ja D10C2 alusel hindamiseks kasutatud maatriksi suhtes ning teave selle kohta, kas kehtestatud läviväärtused on saavutatud;</p> <p>b) kriteeriumi D10C3 hindamise tulemused (prügi ja mikroprügi kogus iga liigi ja kategooria kohta) ning teave selle kohta, kas kehtestatud läviväärtused on saavutatud.</p>
<p>Mikroprügi (osakesed < 5 mm), mis on klassifitseeritud kategooriatesse „kunstlikud polümeersed materjalid“ ja „muud“.</p>	<p>D10C2 – Esmane kriteerium:</p> <p>Mikroprügi koostis, kogus ja ruumiline levik rannajoonel veesamba pealmises kihis ja merepõhja setetes on tasemel, mis ei kahjusta ranniku- ja merekeskkonda.</p>	<p>b) kriteeriumi D10C3 hindamise tulemused (prügi ja mikroprügi kogus iga liigi ja kategooria kohta) ning teave selle kohta, kas kehtestatud läviväärtused on saavutatud.</p>

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toiduvalaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 2. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 589/2014, millega sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid dioksiinide, dioksiinitaoliste PCBde ja mittedioksiinitaoliste PCBde sisalduse kontrollimiseks teatavates toiduainetes ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 252/2012 (ELT L 164, 3.6.2014, lk 18).

⁽³⁾ Komisjoni 28. märtsi 2007. aasta määrus (EÜ) nr 333/2007, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid plii, kaadmiumi, elavhõbeda, anorgaanilise tina, 3-MCPD ja benso(a)pireenisialduse ametlikuks kontrolliks toiduainetes (ELT L 88, 29.3.2007, lk 29).

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	Liikmesriigid kehtestavad sellise taseme läviväärtused liidu tasandil tehtava koostöö kaudu, võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripära.	Kriteeriumide D10C1, D10C2 ja D10C3 kasutamine hea keskkonnaseisundi üldiseks hindamiseks 10. tunnuse alusel lepitakse kokku liidu tasandil.
Kategooriatesse „kunstlikud polümeersed materjalid“ ja „muud“ liigitatud prügi ja mikroprügi, mida on hinnatud ükskõik millises liigis, mis kuulub järgmistesse rühmadesse: linnud, imetajad, roomajad, kalad või selgrootud. Liikmesriigid koostavad kõnealuste hinnatavate liikide loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	D10C3 – Teisene kriteerium: Mereloomade poolt allaneelatud prügi ja mikroprügi kogus on tasemel, mis ei kahjusta asjaomaste liikide tervist. Liikmesriigid kehtestavad sellise taseme läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	Kriteeriumi D10C3 hindamise tulemused toetavad vajaduse korral ka 1. tunnusega seotud hindamisi.
Linnu-, imetaja-, roomaja-, kala- või selgrootute liigid, keda prügi ohustab. Liikmesriigid koostavad kõnealuste hinnatavate liikide loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	D10C4 – Teisene kriteerium: Iga liigi puhul selliste isendite arv, kes on prügisse takerdunud või prügi tõttu muul viisil vigastatud või surnud või kelle tervis on prügi tõttu kahjustatud. Liikmesriigid kehtestavad prügi kahjuliku mõju läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	<i>Hindamistasand:</i> Sama, mida kasutati liigirühmade hindamiseks 1. tunnuse alusel. <i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt: — kriteeriumi D10C4 alusel hinnatud iga liigi puhul selle hinnanguline kahjulikkult mõjutatud isendite arv hindamispiirkonnas. Kriteeriumi D10C4 kasutamine hea keskkonnaseisundi üldiseks hindamiseks 10. tunnuse alusel lepitakse kokku liidu tasandil. Kõnealuse kriteeriumi hindamise tulemused toetavad vajaduse korral ka 1. tunnusega seotud hindamisi.

(¹) Need on materjalikategooriad (*Level 1 – Material*) prügikategooriate põhiloetelus, mis on esitatud Teadusuuringute Ühiskeskuse koostatud juhenddokumendis mereprügi seire kohta Euroopa meredes (*Guidance on Monitoring of marine litter in European seas*, 2013, ISBN 978-92-79-32709-4). Põhiloetelus on iga kategooria puhul märgitud, mida see hõlmab, näiteks kategooriasse „Kemikaalid“ kuuluvad parafiin, vaha, õli ja tõrv.

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Kriteeriumi D10C1 puhul: prügi jälgitakse rannajoonel ning täiendavalt võib seda jälgida veesamba pealmises kihis ja merepõhjas. Kogutakse teavet prügi allika ja liikumistee kohta, kui see on teostatav.
2. Kriteeriumi D10C2 puhul: mikroprügi jälgitakse veesamba pealmises kihis ja merepõhja setetes ning seda võib täiendavalt jälgida rannajoonel. Kui see on teostatav, jälgitakse mikroprügi vette sattumist nii, et seda oleks võimalik seostada prügi vette sattumise punktallikatega (nt sadamad, jahisadamad, reoveepuhastid, sademete heitvesi).
3. Kriteeriumide D10C3 ja D10C4 puhul: seire aluseks võivad olla juhuslikud sündmused (nt rannale uhitud surnud loomad, paljunemiskolooniatesse kuuluvad loomad, kes on prügisse takerdunud, uuringu käigus leitud kahjustatud isendid).

Kasutatavad mõõtühikud:

— D10C1: prügi kogus (tükiarv) kategooriate kaupa:

— 100 meetri (m) rannajoone kohta;

— ruutkilomeetri (km²) kohta veesamba pealmises kihis ja merepõhjas;

- D10C2: mikroprügi kogus kategooriate kaupa (tükiarv ja kaal grammides (g)):
 - ruutkilomeetri (km²) kohta veesamba pealmises kihis;
 - sette kuivmassi kilogrammi (kg) kohta rannajoonel ja merepõhjas;
- D10C3: prügi/mikroprügi kogus grammides (g) ja tükiarv iga liigi iga isendi kohta, kellelt proove võeti, võrreldes isendi suurusega (vajaduse korral kaal või pikkus);
- D10C4: kahjustatud isendite arv (letaalsed ja subletaalsed juhtumid) liikide kaupa.

11. tunnus

Energia keskkonda juhtimine, sealhulgas veealune müra, on tasemel, mis ei kahjusta merekeskkonda

Asjakohased survetegurid: inimtekkelise heli mõju; muud liiki energia mõju

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Inimtekkeline impulssheli vees.	D11C1 – Esmane kriteerium: Inimtekkelise impulssheli allikate ruumiline ulatus, kestus ja tase ei ületa taset, mis mõjuks mereloomade populatsioonidele kahjulikult. Liikmesriigid kehtestavad sellise taseme läviväärtused liidu tasandil tehtava koostöö kaudu, võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripära.	<i>Hindamistasand:</i> Piirkond, allpiirkond või alarajoon. <i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt: a) kriteeriumi D11C1 puhul impulssheli allikate kestus kalendriaastas, nende jaotumine hindamispiirkonnas aasta jooksul ja ruumiliselt ning teave selle kohta, kas kehtestatud läviväärtused on saavutatud;
Inimtekkeline pidev madalsagedusega heli vees.	D11C2 – Esmane kriteerium: Inimtekkelise pideva madalsagedusega heli ruumiline ulatus, kestus ning tase ei ületa taset, mis mõjuks mereloomadele populatsioonidele kahjulikult. Liikmesriigid kehtestavad sellise taseme läviväärtused liidu tasandil tehtava koostöö kaudu, võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripära.	b) kriteeriumi D11C2 puhul aasta keskmine (või muu sobiv ajaline mõõtühik, mis on kokku lepitud piirkonna või allpiirkonna tasandil) helitase pindalaühiku kohta ja heli ruumiline jaotumine hindamispiirkonnas ning sellise hindamispiirkonna ulatus (% , km ²), kus kehtestatud läviväärtused on saavutatud. Kriteeriumide D11C1 ja D11C2 kasutamine hea keskkonnaseisundi hindamiseks 11. tunnuse alusel lepitakse kokku liidu tasandil. Kõnealuste kriteeriumide hindamise tulemused toetavad ka 1. tunnusega seotud hindamisi.

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Kriteeriumiga D11C1 seotud seire puhul:

- a) ruumiline lahusvõime: geograafilised asukohad, mille kuju ja piirkonnad määratakse kindlaks piirkondlikul või allpiirkondlikul tasandil näiteks direktiivi 2008/56/EÜ III lisas loetletud näitajate põhjal;
- b) impulssheli, mida kirjeldatakse kui domineeriva energiaallika helitaset ühikutes dB re 1µPa²s või nullväärtusest maksimaalse helitasemeni ühikutes dB re 1µPa m; mõlemal juhul on sagedusala vahemikus 10 Hz kuni 10 kHz. Liikmesriigid võivad kaaluda muudest konkreetsetest allikatest pärit, kõrgemasse sagedusalasse jäävate helitasemetega jälgimist, kui kaugemale leviva heli mõju peetakse asjakohaseks.

2. Kriteeriumiga D11C2 seotud seire puhul:

aasta keskmine (või piirkonna või allpiirkonna tasandil kokku lepitud muus mõõtühikus) helirõhk mõlemas 1/3 oktaavribas, millest üks asub sagedusel 63 Hz ja teine 125 Hz, väljendatuna detsibellide tasemena ühikutes dB re 1 μ Pa rõhuga sobiva ruumilise lahutusvõime juures. Seda võib mõõta otse või tuletada mõõtmiste interpoleerimiseks või ekstrapoleerimiseks kasutatava mudeli põhjal. Samuti võivad liikmesriigid piirkonna või allpiirkonna tasandil otsustada jälgida täiendavaid sagedusalasid.

Kriteeriume, mis on seotud mõnes muus vormis energia (sealhulgas soojusenergia, elektromagnetväljad ja valgus) mõjuga ning müra keskkonnamõjuga, tuleb veel edasi arendada.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D11C1: selliste päevade arv kvartalis (või vajaduse korral kuus), mil impulssheliallikad on olemas; hindamispiirkonna selline pindalaühikute osakaal (protsentides) või ulatus (ruutkilomeetrites (km²)) aastas, mille puhul on impulssheliallikad olemas;
- D11C2: aasta keskmine (või muu ajaline mõõtühik) püsiv helitase pindalaühiku kohta; hindamispiirkonna selline osakaal (protsentides) või ulatus (ruutkilomeetrites (km²)) aastas, mille puhul helitase ületab läviväärtusi.

II OSA

Kriteeriumid ja meetodikastandardid, spetsifikatsioonid ja standardmeetodid mereala oluliste omaduste ning praeguse keskkonnaseisundi seireks ja hindamiseks vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ artikli 8 lõike 1 punktile a

II osas käsitletakse tunnuseid, mis on seotud asjakohaste ökosüsteemi komponentidega: linnu-, imetaja-, roomaja-, kala- ja peajalgsete liikide rühmad (1. tunnus), pelaagilised elupaigad (1. tunnus), merepõhja elupaigad (1. ja 6. tunnus) ning ökosüsteemid, sealhulgas toiduvõrgud (1. ja 4. tunnus) vastavalt direktiivi 2008/56/EÜ III lisale (1).

Teema

Linnu-, imetaja-, roomaja-, kala- ja peajalgsete liikide rühmad (seotud 1. tunnusega)

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Linnu-, imetaja-, roomaja- ja mittekaubanduslikel eesmärkidel kasutatavad kala- ja peajalgsete liigid, mida piirkonnas või allpiirkonnas ohustab juhuslik kaaspüük. Liikmesriigid kehtestavad kõnealuste liikide loetelu piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 25 lõike 5 kohastele andmekogumisega seotud kohustustele ning võttes arvesse liikide loetelu komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/1251 (1) lisa tabelis 1D.	D1C1 – Esmane kriteerium: Juhuslikust kaaspüügist tingitud suremuse määr liigi kohta on liigi jaoks ohutul tasemel, nii et liigi pikaajaline elujõulisus on tagatud. Liikmesriigid kehtestavad iga liigi kohta juhuslikust kaaspüügist tingitud suremuse määra läviväärtused piirkondliku või kohaliku koostöö kaudu.	<i>Hindamistasand:</i> Sama, mida kasutati vastavate liikide või liigirühmade hindamiseks kriteeriumide D1C2–D1C5 alusel. <i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt: — suremuse määr iga liigi kohta ja teave selle kohta, kas on saavutatud kehtestatud läviväärtus. See kriteerium toetab vastavate liikide hindamist kriteeriumi D1C2 alusel.

(1) 1., 4. ja 6. tunnuse puhul võib asjakohaste kalandusega seotud andmete kogumisel kasutada määrust (EÜ) nr 199/2008.

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Tabelis 1 loetletud liigirühmad, kui neid piirkonnas või allpiirkonnas esineb.</p> <p>Liikmesriigid määravad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu kindlaks iga liigirühma esinduslike liikide kogumi, mis moodustatakse liikide ja elupaikade valimist käsitlevates spetsifikatsioonides esitatud kriteeriumide alusel. Need kogumid hõlmavad direktiivi 92/43/EMÜ II lisas loetletud imetajaid ja roomajaid ning võivad hõlmata muid liike, nagu need, mis on loetletud liidu õigusaktides (muud direktiivi 92/43/EMÜ lisad, direktiiv 2009/147/EÜ või määrus (EL) nr 1380/2013) ja rahvusvahelistes lepingutes (nt piirkondlikud me-rekonventsioonid).</p>	<p>D1C2 – Esmane kriteerium:</p> <p>Inimtekkelised survetegurid ei ole liigi populatsiooni arvukust kahjulikult mõjutanud ning liigi pikaajaline elujõulisus on tagatud.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu iga liigi jaoks läviväärtused, võttes arvesse populatsiooni suuruse loomulikke muutusi, kriteeriumide D1C1, D8C4 ja D10C4 alusel kindlaks tehtud suremusmäära ning muid asjaomaseid survetegureid. Direktiiviga 92/43/EMÜ hõlmatud liikide puhul peavad need väärtused olema kooskõlas väärtustega, mille asjaomased liikmesriigid on kehtestanud soodsa kaitsestaatusega võrdluspopulatsiooni suhtes direktiivi 92/43/EMÜ alusel.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Iga liigirühma puhul kasutatakse ökoloogiliselt asjakohast tasandit järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sügavale sukelduvad hammasvaalalised, kiusvaalalised, süvamere kalad: piirkond; – linnud, väikesed hammasvaalalised, mandrilava pelaagilised ja põhjalähedased kalad: Läänemere ja Musta mere puhul piirkond või alarajoonid; Atlandi ookeani kirdeosa ja Vahemere puhul allpiirkond; – hülged, merikilpkonnad, peajalgseid: Läänemere puhul piirkond või alarajoonid; Atlandi ookeani kirdeosa ja Vahemere puhul allpiirkond; – rannikumere kalaliigid: piirkonna või allpiirkonna alarajoon; – kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavad kalad ja peajalgseid: sama, mis 3. tunnuse puhul.
	<p>D1C3 – Esmane kriteerium kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade ja peajalgsete puhul ning teisene kriteerium muude liikide puhul:</p> <p>Liigi populatsiooni demograafilised omadused (nt keha suurus või vanuseline struktuur, sooline jagunemine, sigivuse määr ja ellujäämise määr) osutavad tervele populatsioonile, millele inimtekkelised survetegurid ei ole kahjulikku mõju avaldanud.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu iga liigi konkreetsete omaduste jaoks läviväärtused, võttes arvesse kriteeriumide D8C2 ja D8C4 hindamisel väljaselgitatud kahjulikku mõju nende liikide tervisele ning muid asjaomaseid survetegureid.</p>	<p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Iga liigi seisundit hinnatakse eraldi selleks valitud kriteeriumide alusel ning neid kriteeriume kasutatakse selleks, et näidata mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund iga liigirühma puhul igas hinnatud piirkonnas järgmiselt:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) iga liigi kohta tuleb näidata iga kasutatud kriteeriumi väärtus ja kas nimetatud liikide puhul kehtestatud läviväärtused on saavutatud; b) direktiiviga 92/43/EMÜ hõlmatud liikide üldine seisund tuletatakse kõnealuse direktiiviga ette nähtud meetodi abil. Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate liikide üldist seisundit hinnatakse 3. tunnuse alusel. Muude liikide puhul tuletatakse üldine seisund liidu tasandil kokku lepitud meetodiga, võttes arvesse piirkondlikke või kohalikke eripärasid;
	<p>D1C4 – Esmane kriteerium direktiivi 92/43/EMÜ II, IV või V lisaga hõlmatud liikide puhul ja teisene kriteerium muude liikide puhul:</p> <p>liigi levikuala ja, kui see on asjakohane, leviku muster on kooskõlas valitsevate füsiograafiliste, geograafiliste ja kliimatingimustega.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad iga liigi jaoks läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu. Direktiiviga 92/43/EMÜ hõlmatud liikide puhul on need väärtused kooskõlas väärtustega, mille asjaomased liikmesriigid on kehtestanud soodsa kaitsestaatusega, võrdlusalusena kasutatava levikuala suhtes direktiivi 92/43/EMÜ alusel.</p>	<ol style="list-style-type: none"> c) liigirühma üldine seisund tuletatakse liidu tasandil kokku lepitud meetodiga, võttes arvesse piirkondlikke või kohalikke eripärasid.

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	D1C5 – Esmane kriteerium direktiivi 92/43/EMÜ II, IV ja V lisaga hõlmatud liikide puhul ja teisene kriteerium muude liikide puhul: Nende liikide elupaikadel on vajalik ulatus ja tingimused, et toetada liike nende eri eluetappides.	

(¹) Komisjoni 12. juuli 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1251, millega võetakse vastu liidu mitmeaastane programm kalandus- ja vesiviljelussektori andmete kogumiseks, haldamiseks ja kasutamiseks ajavahemikul 2017–2019 (ELT L 207, 1.8.2016, lk 113).

Kriteeriumielemendid

Tabel 1

Liigirühmad (¹)

Ökosüsteemi komponent	Liigirühm
Linnud	Taimtoidulised linnud
	Kahlajad
	Pinnatoidulised linnud
	Pelaagilistes kihtides toituvad linnud
	Põhjatoidulised linnud
Imetajad	Väikesed hammasvaalalised
	Sügavale sukelduvad hammasvaalalised
	Kiusvaalalised
	Hülged
Roomajad	Kilpkonnad
Kalad	Rannikumere kalaliigid
	Mandrilava pelaagilised kalad
	Mandrilava põhjalähedased kalad
	Süvamerealiigid
Peajalgseid	Rannikumere/mandrilava peajalgseid
	Süvamere peajalgseid

(¹) Asjakohaste kalandusega seotud andmete kogumisel tuleks kasutada määrust (EÜ) nr 199/2008.

Teemaga „Linnu-, imetaja-, roomaja-, kala- ja peajalgsete liikide rühmad“ seotud seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Kriteeriumi D1C1 puhul esitatakse andmed liikide kaupa iga kalapüügiviisi kohta igas ICESi piirkonnas või GFCMi geograafilises alapiirkonnas või Makaroneesia biogeograafilise piirkonna FAO püügipiirkonnas, mis võimaldaks andmeid asjaomase liigi kohta koondada sobival skaalal ning teha kindlaks konkreetsed püügiviisid ja -vahendid, mis iga liigi puhul põhjustavad kõige rohkem juhupiüki.
2. Mõistet „rannikumeri“ tuleb käsitada füüsiliste, hüdroloogiliste ja ökoloogiliste parameetrite põhjal ning see ei piirdu direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 7 määratletud rannikuvetega.
3. Liike võib vajaduse korral hinnata populatsiooni tasemel.
4. Võimaluse korral kasutatakse käesoleva otsuse kohaldamisel direktiivi 92/43/EMÜ, direktiivi 2009/147/EÜ ja määruse (EL) nr 1380/2013 alusel tehtud hindamisi:
 - a) lindude puhul on kriteeriumid D1C2 ja D1C4 võrdväärsed direktiivi 2009/147/EÜ kohaste populatsiooni suurust ning pesitsusala kaarte ja levikuala suurust käsitlevate kriteeriumidega;
 - b) imetajate, roomajate ja mittekaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade puhul on kriteeriumid samaväärsed direktiivi 92/43/EMÜ kriteeriumidega järgmiselt: kriteeriumid D1C2 ja D1C3 on samaväärsed populatsiooni käsitleva kriteeriumiga, D1C4 on samaväärne levikuala käsitleva kriteeriumiga ja D1C5 liikide elupaika käsitleva kriteeriumiga;
 - c) kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kalade ja peajalgsete puhul kasutatakse 1. tunnusega seoses 3. tunnuse alusel tehtud hindamisi, kasutades kriteeriumi D1C2 puhul kriteeriumi D3C2 ja kriteeriumi D1C3 puhul kriteeriumi D3C3.
5. Liikide hindamisel 1. tunnuse alusel tuleb võtta arvesse surveteguritest tuleneva kahjuliku mõju hindamist kriteeriumide D1C1, D2C3, D3C1, D8C2, D8C4 ja D10C4 alusel, samuti survetegurite hindamist kriteeriumide D9C1, D10C3, D11C1 ja D11C2 alusel.

Kasutatavad mõõtühikud:

— D1C2: liigi arvukus (isendite arv või biomass tonnides (t)).

Teema

Pelaagilised elupaigad (seotud 1. tunnusega)

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja metoodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
<p>Pelaagiliste elupaikade põhitüübid (muutliku soolsusega elupaik, ⁽¹⁾ rannikumeri, mandrilava ja avaookean/mereala mandrilavast väljaspool), kui neid piirkonnas või allpiirkonnas esineb, ning muud elupaigatüübid, mis on määratletud vastavalt teisele lõigule.</p> <p>Liikmesriigid võivad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu valida hindamiseks täiendavad elupaigatüübid vastavalt liikide ja elupaikade valimise spetsifikatsioonides esitatud kriteeriumidele.</p>	<p>D1C6 – Esmane kriteerium:</p> <p>Elupaigatüübi seisundile, sealhulgas selle biootilisele ja abiootilisele struktuurile ega funktsioonidele (nt tüüpilisele liigilisele koosseisule ja suhtelisele arvukusele, eriti tundlike või haavatavate või põhifunktsiooni täitvate liikide puudumisele, isendite suurusjaotusele populatsioonis) ei ole inimtekkelised survetegurid kahjulikku mõju avaldanud.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad piirkondliku või allpiirkondliku koostöö kaudu iga elupaigatüübi seisundi hindamiseks läviväärtused, tagades vastavuse 2., 5. ja 8. tunnuse alusel kehtestatud seonduvate väärtustega.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Piirkonna või allpiirkonna alarajoon, mida kasutatakse merepõhja elupaiga põhitüüpide hindamiseks ning mis kajastab elupaigatüübi liigilise koosseisu biogeograafilisi erinevusi.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <p>a) iga hinnatud elupaigatüübi kohta selle hinnanguline osakaal ja ulatus, mille puhul on kehtestatud läviväärtus saavutatud;</p> <p>b) selliste hindamispiirkonnas esinevate elupaiga põhitüüpide loetelu, mida ei hinnatud.</p>

(1) Kasutatakse olukorras, kus suudmeala ulatub kaugemale direktiivis 2000/60/EÜ määratletud üleminekuveest.

Teemaga „Pelaagilised elupaigad“ seotud seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Mõistet „rannikumeri“ tuleb käsitleda füüsikaliste, hüdroloogiliste ja ökoloogiliste parameetrite põhjal ja see ei piirdu direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 lõikes 7 määratletud rannikuvetega.
2. Survetegurite kahjulikku mõju käsitlevaid hinnanguid, sealhulgas vastavalt kriteeriumidele D2C3, D5C2, D5C3, D5C4, D7C1, D8C2 ja D8C4, võetakse arvesse pelaagiliste elupaikade hindamisel 1. tunnuse alusel.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D1C6: kahjulikult mõjutatud elupaiga ulatus ruutkilomeetrites (km²) ja osakaal (protsentides) elupaigatüübi koguulatuses.

Teema

Merepõhja elupaigad (seotud 1. ja 6. tunnusega)

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Kriteeriumide D6C1, D6C2 ja D6C3 puhul vt käesoleva lisa I osa.		
<p>Tabelis 2 loetletud merepõhja elupaiga põhitüübid, kui neid piirkonnas või allpiirkonnas esineb, ja teises lõigus määratletud muud elupaigatüübid.</p> <p>Liikmesriigid võivad piirkondliku või allpiirkondlikku koostöö kaudu valida vastavalt liikide ja elupaikade valimise spetsifikatsioonides esitatud kriteeriumidele hindamiseks täiendavad elupaigatüübid, mis võivad hõlmata direktiivis 92/43/EMÜ või rahvusvahelistes lepingutes (nt piirkondlikud merekonventsioonid) loetletud elupaigatüüpe, järgmisel eesmärgil:</p> <p>a) elupaiga iga põhitüübi hindamiseks vastavalt kriteeriumile D6C5;</p> <p>b) kõnealuste elupaigatüüpide hindamiseks.</p> <p>Merepõhja elupaikade hindamiseks 1. tunnuse alusel ja merepõhja terviklikkuse hindamiseks 6. tunnuse alusel kasutatakse ühte elupaigatüüpide kogumit.</p>	<p>D6C4 – Esmane kriteerium:</p> <p>Inimtekkeliste survetegurite tõttu hävinud elupaigatüübi osakaal ei ületa kindlaksmääratud osa elupaigatüübi looduslikust ulatusest hindamispiirkonnas.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad liidu tasandil tehtava koostöö kaudu elupaiga hävimise maksimaalse lubatud määra võrreldes elupaigatüübi loodusliku koguulatusega, võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripärasid.</p> <p>D6C5 – Esmane kriteerium:</p> <p>Inimtekkeliste survetegurite kahjuliku mõju ulatus elupaigatüübi seisundile, sealhulgas selle biotoilise ja abiootilise struktuuri ja funktsioonide muutused (nt tüüpiline liigiline koosseis ja suhteline arvukus, eriti tundlike või haavatavate liikide või põhifunktsioonide täitvate liikide puudumine, isendite suurusjaotus populatsioonis) ei ületa kindlaksmääratud osa elupaigatüübi looduslikust ulatusest hindamispiirkonnas.</p>	<p><i>Hindamistasand:</i></p> <p>Piirkonna või allpiirkonna alarajoon, mis kajastab elupaiga põhitüübi liigilise koosseisu biogeograafilisi erinevusi.</p> <p><i>Kriteeriumide kasutamine:</i></p> <p>Merepõhja elupaikade hindamiseks 1. tunnuse alusel ja merepõhja terviklikkuse hindamiseks 6. tunnuse alusel kasutatakse ühte iga elupaigatüübi kohta kriteeriumide D6C4 ja D6C5 alusel tehtud hindamist.</p> <p>Seda, mil määral on saavutatud hea keskkonnaseisund, väljendatakse iga hinnatava piirkonna puhul järgmiselt:</p> <p>a) kriteeriumi D6C4 puhul iga elupaigatüübi kohta selle hinnanguline hävimise määr ja ulatus ning teave selle kohta, kas ulatust käsitlev läviväärtus on saavutatud;</p> <p>b) kriteeriumi D6C5 puhul iga elupaigatüübi kohta kahjuliku mõju hinnanguline määr ja ulatus, sealhulgas punktis a osutatud hävimise määr, ning teave selle kohta, kas ulatust käsitlev läviväärtus on saavutatud;</p> <p>c) elupaigatüübi üldine seisund vastavalt punktide a ja b põhjal liidu tasandil kokku lepitud meetodile ja loetelu hindamispiirkonnas esinevatest elupaiga põhitüüpidest, mida ei hinnatud.</p>

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	<p>Liikmesriigid kehtestavad liidu tasandil koostöö kaudu ja võttes arvesse piirkondlikke või allpiirkondlikke eripärasid läviväärtused iga elupaigatüübi seisundile avalduva kahjuliku mõju hindamiseks, tagades vastavuse 2., 5., 6., 7. ja 8. tunnuse alusel kehtestatud vastavate väärtustega.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad liidu tasandil koostöö kaudu ja võttes arvesse piirkondade ja allpiirkondade eripärasid kahjuliku mõju maksimaalse lubatud määra võrreldes elupaigatüübi loodusliku koguulatusga.</p>	

Kriteeriumielemendid

Tabel 2

Merepõhja elupaiga põhitüübid ja nendega seotud bioloogilised kooslused (asjakohased 1. ja 6. tunnuse kohaste kriteeriumide puhul), mis vastavad ühele või mitmele elupaigatüübile Euroopa Liidu loodusteabe süsteemi (EUNIS) elupaikade klassifikatsioonis ⁽¹⁾. Direktiivi 2008/56/EÜ ja käesoleva otsuse kohaldamisel kasutatavate elupaiga põhitüüpide puhul võetakse arvesse EUNISe klassifikatsiooni ajakohastamist

Ökosüsteemi komponent	Elupaiga põhitüüp	Elupaikade vastavad koodid EUNISe süsteemis (2016. aasta versioon)
Merepõhja elupaigad	Litoraali kivine põhi ja biogeenilised karid	MA1, MA2
	Litoraali sete	MA3, MA4, MA5, MA6
	Infralitoraali kivine põhi ja biogeenilised karid	MB1, MB2
	Jämedateraline infralitoraali sete	MB3
	Infralitoraali segasete	MB4
	Infralitoraali liivane põhi	MB5
	Infralitoraali mudane põhi	MB6
	Tsirkalitoraali kivine põhi ja biogeenilised karid	MC1, MC2
	Jämedateraline tsirkalitoraali sete	MC3-LE
	Tsirkalitoraali segasete	MC4
	Tsirkalitoraali liivane põhi	MC5
	Tsirkalitoraali mudane põhi	MC6
	Avamere tsirkalitoraali kivine põhi ja biogeenilised karid	MD1, MD2

Ökosüsteemi komponent	Elupaiga põhitüüp	Elupaikade vastavad koodid EUNISe süsteemis (2016. aasta versioon)
	Avamere jämedateraline tsirkalitoraali sete	MD3
	Avamere tsirkalitoraali segasete	MD4
	Avamere tsirkalitoraali liivane põhi	MD5
	Avamere tsirkalitoraali mudane põhi	MD6
	Ülemise batüaali (?) kivine põhi ja biogeenilised karid	ME1, ME2
	Ülemise batüaali sete	ME3, ME4, ME5, ME6
	Alumise batüaali kivine põhi ja biogeenilised karid	MF1, MF2
	Alumise batüaali sete	MF3, MF4, MF5, MF6
	Abüssaal	MG1, MG2, MG3, MG4, MG5, MG6

(¹) Evans, D. (2016), *Revising the marine section of the EUNIS Habitat classification*, Euroopa bioloogilise mitmekesisuse teemakeskuses 12.–13. mail 2016 toimunud seminari aruanne, ETC/BD töödokument nr A/2016.

(²) Kui ülemise ja alumise batüaali vahelist piiri ei ole EUNIS klassifikaatoris konkreetselt määratud, võib selle määrata teatava konkreetse sügavusena.

Teemaga „Merepõhja elupaigad“ seotud seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Elupaigatüüpide seisundi hindamisel kasutatakse võimaluse korral direktiivide 92/43/EMÜ ja 2000/60/EÜ kohaseid hindamisi (nt elupaiga põhitüüpide alatüüpide hindamised).
2. Kriteeriumi D6C4 hindamisel kasutatakse kriteeriumi D6C1 kohaselt tehtud hindamist.
3. Kriteeriumid D6C4 ja D6C5 on samaväärsed direktiivi 92/43/EMÜ kriteeriumidega, mis hõlmavad elupaigatüübi looduslikku levilat ja ala, mida see levila piires katab, ning elupaigatüübi eriomast struktuuri ja funktsiooni.
4. Kriteeriumi D6C5 puhul võetakse arvesse survetegurite kahjulikku mõju käsitlevaid hinnanguid, sealhulgas neid, mis on tehtud vastavalt kriteeriumidele D2C3, D3C1, D3C2, D3C3, D5C4, D5C5, D5C6, D5C7, D5C8, D6C3, D7C2, D8C2 ja D8C4.
5. Kriteeriumi D6C5 puhul peetakse liigilise koosseisu all silmas madalaimat taksonoomilist taset, mis on hindamiseks sobiv.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D6C4: hävinud elupaiga ulatus ruutkilomeetrites (km²) ja osakaal (protsentides) elupaigatüübi koguulatuses;
- D6C5: kahjulikult mõjutatud elupaiga ulatus ruutkilomeetrites (km²) ja osakaal (protsentides) elupaigatüübi koguulatuses.

Spetsifikatsioonid liikide ja elupaikade valimiseks vastavalt teemadele „Merelindude, -imetajate, -roomajate, -kalade ja peajalgsete liikide rühmad“, „Pelaagilised elupaigad“ ja „Merepõhja elupaigad“

Liikide ja elupaikade valik liigirühmade ning pelaagiliste ja merepõhja elupaiga põhitüüpide hulgast peab põhinema järgmisel.

1. Teaduslikud kriteeriumid (ökoloogiline asjakohasus):

- a) liik või elupaik on ökosüsteemi komponenti (liigirühm või elupaiga põhitüüp) ning ökosüsteemi funktsiooni (nt elupaikade ja populatsioonide vaheline seotus, oluliste elupaikade täielikkus ja terviklikkus) esindav ning asjakohane seisundi/mõju hindamiseks, näiteks komponendi piires põhifunktsiooni täitev element (nt suur või eriomane bioloogiline mitmekesisus, tootlikkus, toitumisalased seosed, konkreetne ressurss või teenus) või konkreetsed varem välja kujunenud iseloomulikud tunnused (vanus ja suurus paljunemise ajal, pikaelalisus, rändega seotud tunnused);

- b) liik või elupaik on peamise inimtekkelise surveteguri hindamiseks asjakohane, see on kõnealuse surveteguri suhtes vastuvõtlik ning hindamiskiirkonnas sellest mõjutatud;
- c) liiki või elupaika esineb hindamiskiirkonnas piisaval arvul või piisavas ulatuses, mis võimaldab määrata hindamiseks sobiva näitaja;
- d) valitud liikide või elupaikade kogum hõlmab võimaluse korral kõiki ökosüsteemi komponendi ökoloogilisi funktsioone ja peamisi survetegureid, mis komponenti mõjutavad;
- e) kui liigirühma liigid on tihedalt seotud konkreetse elupaiga põhitüübiga, võib neid seire ja hindamise eesmärgil käsitleda koos kõnealuse elupaigatüübiga; sellisel juhul ei võeta neid liike arvesse asjaomase liigirühma hindamisel.

2. Täiendavad praktilised kriteeriumid (mis ei muuda kehtetuks teaduslikke kriteeriume):

- a) seire/tehniline teostatavus;
- b) seirekulud;
- c) piisavad andmete aegread.

Hinnatavate liikide ja elupaikade esindav kogum on tõenäoliselt piirkonna või allpiirkonna spetsiifiline, kuigi teatavad liigid võivad esineda paljudes piirkondades või allpiirkondades.

Teema

Ökosüsteemid, sealhulgas toiduvõrgud (seotud 1. ja 4. tunnusega)

Kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumielemendid ja meetodikastandardid

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
Ökosüsteemi troofilised gildid. Liikmesriigid koostavad troofiliste gildide loetelu piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	D4C1 – Esmane kriteerium: Inimtekkelised survetegurid ei ole troofilise gildi mitmekesisust (liigilist koosseisu ja liikide suhtelist arvukust) kahjulikult mõjutanud. Liikmesriigid kehtestavad läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	<i>Hindamistasand:</i> Läänemere ja Musta mere puhul piirkond; Kirde-Atlandi ja Vahemere puhul allpiirkond. Vajaduse korral võib hindamisel kasutada alarajoone. <i>Kriteeriumide kasutamine:</i> Kui väärtused ületavad läviväärtusi, võib olla vaja teha täiendavaid uuringuid, et mõista selle põhjusi.
	D4C2 – Esmane kriteerium: Inimtekkelised survetegurid ei ole troofiliste gildide vahel isendite koguarvukuse tasakaalu kahjulikult mõjutanud. Liikmesriigid kehtestavad läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	
	D4C3 – Teisene kriteerium: Inimtekkelised survetegurid ei ole isendite suurusjaotust troofilises gildis kahjulikult mõjutanud. Liikmesriigid kehtestavad läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.	

Kriteeriumielemendid	Kriteeriumid	Metoodikastandardid
	<p>D4C4 – Teisene kriteerium (kasutatakse vajaduse korral kriteeriumi D4C2 toetamiseks):</p> <p>Inimtekkelised survetegurid ei ole troofilise gildi tootlikkust kahjulikult mõjutanud.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad läviväärtused piirkondade või allpiirkondade koostöö kaudu.</p>	

Seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid

1. Liigilise koosseisu all peetakse silmas madalaimat taksonoomilist taset, mis on hindamiseks sobiv.
2. Kriteeriumielementide alusel valitud troofiliste gildide puhul võetakse arvesse troofiliste gildide ICESi loetelu ⁽¹⁾ ja need peavad vastama järgmistele tingimustele:
 - a) valida tuleb vähemalt kolm troofilist gildi;
 - b) kaks peavad olema muud kui kalade troofilised gildid;
 - c) vähemalt üks peab olema esmasest tootjast troofiline gild;
 - d) eelistatavalt on esindatud vähemalt ülemine, keskmine ja alumine toiduahela osa.

Kasutatavad mõõtühikud:

- D4C2: troofilise gildi kõigi liikide koguarvukus (isendite arv või biomass tonnides (t)).

⁽¹⁾ ICES Advice (2015), 1. köide, ICESi erinõuanne, avaldatud 20. märtsil 2015.